

NÆRØYSUND KOMMUNE KONTROLLUTVALGET

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET:

Tid: Fredag 26. april 2024 kl 09.00 – 14.00.

Møtested: Rørvik rådhus – Grinna møterom

Deltakelse fra andre i møte:

Nærøysund kommunale boligutleie KF ved daglig leder Roar Ulsund og styreleder Arne Johan Sørvik i sak 07/24

Nærøysund kommune ved adm. / økonomi

Revisjon Midt-Norge SA ved regnskapsrevisor Monika Sundt og

forvaltningsrevisorer Hanne Marit Ulseth Bjerkan og Sunniva Tusvik Sæter

SAKSLISTE

<u>SAKNR</u>	<u>SAKSTITTEL</u>
07/24	Kontrollutvalgets uttalelse – Årsregnskapet 2023 for Nærøysund kommunale boligutleie KF
08/24	Kontrollutvalgets uttalelse - Årsregnskapet 2023 for Kystmuseet i Nord-Trøndelag Woxengs samlinger Eiendom – Nærøysund KF
09/24	Kontrollutvalgets uttalelse til Nærøysund kommunes årsregnskap og årsberetning for 2023
10/24	Forvaltningsrevisjon fysisk læringsmiljø i grunnskolen
11/24	Kontrollutvalgets idedugnad - risiko - og vesentlighetsvurdering av kommunens virksomhet og eierskap
12/24	Kontrollutvalgets oppfølging av kommunestyrets vedtak 136/23 om konkurranseutsetting av revisjonstjenester

EVENTUELT/ORIENTERING

19.04.2024

Brita Lauten Jakobsen/s
Leder

Edel Åsjord /s
Kontrollutvalgssekretær

NÆRØYSUND KOMMUNE
KONTROLLUTVALGET

**SAKSNR 07/24 KONTROLLUTVALGETS UTTALELSE – ÅRSREGNSKAPET 2023
FOR NÆRØYSUND KOMMUNALE BOLIGUTLEIE KF**

SKAL BEHANDLES / ER BEHANDLET I:

UTVALG	SAK NR.	M.DATO	SAKSBEHANDLER	ARKIVNUMMER
KONTROLLUTVALGET	07/24	26.04.24	Sekretariatet v/ Edel Åsjord	

VEDLEGG

Revisjonsberetning for 2023 datert 15. april 2024
Årsregnskap og årsmelding for 2023

SEKRETARIATETS INNSTILLING:

Kontrollutvalget legger frem slik uttalelse for kommunestyret:

Til kommunestyret
Nærøysund kommune

**KONTROLLUTVALGETS UTTALELSE TIL NÆRØYSUND KOMMUNALE
BOLIGUTLEIE KF SITT ÅRSREGNSKAP OG ÅRSBERETNING FOR 2023**

Kontrollutvalget har i møte den 26.04.2024 behandlet Nærøysund kommunale boligutleie KF sitt årsregnskap for 2023.

Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet, årsberetning, samt revisjonsberetningen fra revisor, datert 15.04.2024. I tillegg har ansvarlig revisor og foretakets ledelse supplert kontrollutvalget med muntlig informasjon.

Det er avgitt en revisjonsberetning uten forbehold eller presisering.

Nærøysund kommunale boligutleie KF sitt netto driftsresultat ble negativt med kr 413 800.

Utover det som fremgår av saksfremlegget har kontrollutvalget ikke merknader til Nærøysund kommunale boligutleie KF sitt årsregnskap for 2023.

Nærøysund 26. april 2024

Kontrollutvalget

Kopi: Formannskapet

SAKSUTREDNING

INNLEDNING

Det er kommunestyret sitt ansvar å forvalte kommunens økonomi, herunder vedta årsregnskap og årsberetning, jfr kommunelovens § 14-2. Det er videre kommunestyret sitt ansvar å påse at økonomiforvaltningen skjer i tråd med lov, forskrift og egne regler. Kommunestyret sitt ansvar for forvaltningen av den økonomiske internkontrollen og økonomiforvaltningen er forsterket gjennom ny kommunelov, jfr blant annet kommuneloven §§ 14-1 og 25-1 og 2.

BAKGRUNN

Ihht Kommunelovens § 23-2. *Kontrollutvalgets ansvar og myndighet* skal

Kontrollutvalget påse at :

- a) *kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte*
- b) *det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak*

Ihht ny forskrift ¹ § 3. *Kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon*, skal kontrollutvalget holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at

- a) *kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper blir revidert på en betryggende måte*
- b) *regnskapsrevisjonen utføres i samsvar med lov, forskrift og kontrollutvalgets instruksjer og avtaler med revisor*
- c) *regnskapsrevisjonen blir utført av revisorer som oppfyller kravene i kapittel 2 og 3. Kontrollutvalget skal uttale seg til kommunestyret eller fylkestinget om årsregnskapene og årsberetningene før formannskapet eller fylkesutvalget innstiller til vedtak.*

Kontrollutvalget skal påse at regnskapsrevisorens påpekinger etter kommuneloven § 24-7 til § 24-9 blir rettet eller fulgt opp. Hvis påpekingene ikke blir rettet eller fulgt opp, skal kontrollutvalget rapportere det til kommunestyret eller fylkestinget.

FORMÅL MED KONTROLLUTVALGETS UTTALELSE

§ 14-3. *Behandling av økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning*

Økonomiplanen for de neste fire årene og årsbudsjettet for det kommende året skal vedtas før årsskiftet. Årsregnskapene og årsberetningene skal vedtas senest seks måneder etter regnskapsårets slutt. Hvert årsregnskap skal behandles samtidig med tilhørende årsberetning. Vedtaket om årsregnskap skal angi hvordan et eventuelt merforbruk i driftsregnskapet skal dekkes inn.

Formannskapet eller fylkesutvalget innstiller til vedtak om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning. **Kontrollutvalget skal uttale seg til kommunestyret eller fylkestinget om årsregnskapene og årsberetningene før formannskapet**

---

¹ Forskrift om kontrollutvalg og revisjon . FOR-2019-06-17-904

eller fylkesutvalget innstiller til vedtak. I kommuner og fylkeskommuner med parlamentarisk styreform innstiller kommunerådet eller fylkesrådet til vedtak.

Bestemmelsen gjelder også kommunale foretak, jf kommuneloven § 9-1 fjerde ledd.

Formålet med uttalelsen er at kommunestyret skal få oppsummerende og samlet informasjon om at det gjennom året er gjennomført uavhengig kontroll med at kravet til årsregnskap og årsberetning er ivaretatt i tråd med lov, forskrift og egne regler, jfr kommunelovens §§ 14-1, 14-2 og 14-7.

GRUNNLAG FOR UTTALELSEN

- Revisjonsberetning for 2023 datert 15. april 2024 VEDLAGT
- Årsregnskap og årsmelding for 2023 VEDLAGT

Kommunens revisor/ Revisjon Midt-Norge SA oppsummerte revisjonsarbeidet, og administrasjonen presenterte hovedtrekkene i årsregnskapet og styrets årsberetning.

VURDERING AV ÅRSREGNSKAPET OG ÅRSBERETNINGEN

Revisjonsberetning

I sin konklusjon om Nærøysund kommunale boligutleie KF sitt årsregnskap mener revisor at årsregnskapet oppfyller gjeldende lovkrav, og gir i det alt vesentlige en dekkende framstilling av foretakets finansielle stilling pr 31. desember 2023, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet pr denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Revisjonsberetningen har en positiv total konklusjon om Nærøysund kommunale boligutleie KF sitt årsregnskap.

Årsregnskapet

Det er ett netto negativt driftsresultat for Nærøysund kommunale boligutleie KF på kr 413 800,-.

VURDERING AV ØKONOMIFORVALTNINGEN OG INTERNKONTROLLEN

Internkontroll

Revisjonen har ingen bemerkninger til foretakets internkontroll.

Budsjett

Revisor har konkludert i sin revisjonsberetning, at de ikke er kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

Bokføring

I sin revisjonsberetning konkluderer revisor med at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av foretakets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Økonomi

Det er ett netto negativt driftsresultat for Nærøysund kommunale boligutleie KF på kr 413 800,-.

VURDERING AV IKKE ØKONOMISKE KRAV I ÅRSBERETNINGEN

Likestilling er omtalt i foretakets årsberetning.

REVISJON

Nærøysund kommunale boligutleie KF sitt årsregnskap er revidert av Revisjon Midt-Norge SA. Revisjonen skal uttale seg om at årsregnskapet og årsberetningen er avlagt i samsvar med lov og forskrift. Revisjonsberetningen er avgitt 15.04.2024. Det er avgitt en revisjonsberetning uten presisering og forbehold.

Sekretariatet, 18.04.2024

Lisbeth Åsjord Tønseth

Til kommunestyret i Nærøysund kommune

15. april 2024

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Nærøysund kommunale Boligutleie KF for som viser et negativt netto driftsresultat på kr – 413 800. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2023, bevilgningsoversikter drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samlet budsjettavvik og årsoppgjørdisposisjoner for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- Oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- Gir årsregnskapet i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til foretaket per 31. desember 2023, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge og International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av foretaket slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Årsberetningen

Ledelsen er ansvarlig for informasjon i årsberetningen. Øvrig informasjon omfatter den lovbestemte årsberetningen og annen informasjon i foretakets årsrapport. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi uttaler oss om årsberetning datert 04.03.2024 og har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og
- at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Vi henviser for øvrig til avsnittet «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Styret og daglig lederes ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med kommunelovens bestemmelser og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som anses nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver vises det til:

www.nkrf.no/revisjonsberetninger – revisjonsberetning nr. 3

Uttalelse om øvrige lovmessige krav**Konklusjon om registrering og dokumentasjon**

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE)3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av foretakets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Nærøysund kommunale Boligutleie KFs redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpsmessige avvik eller avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver vises det til:

www.nkrf.no/revisjonsberetninger – revisjonsberetning nr. 3

Stjørdal, 15. april 2024

Monika Sundt
Oppdragsansvarlig revisor

Nærøysund kommune

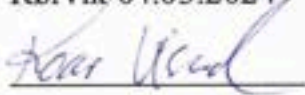

Nærøysund kommunale Boligutleie KF

Regnskap 2023

Rørvik 04.03.2024

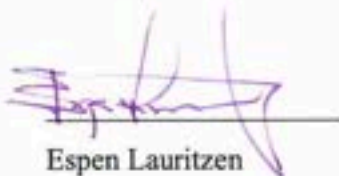
Roar Ulsund

Daglig leder

Arne Johan Sørvik

Styreleder

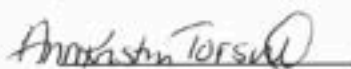
Espen Lauritzen

Styremedlem

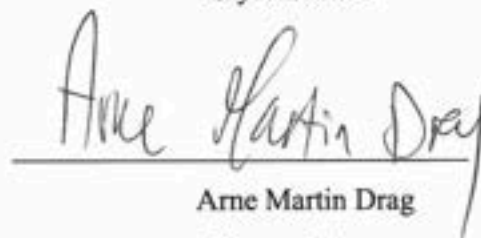
Heidi Kligen

Styremedlem

Ann Kristin Torsvik

Styremedlem

Arne Martin Drag

Styremedlem

Forord

Regnskapsprinsipper

Regnskapet er utarbeidet i henhold til bestemmelsene i kommuneloven (kompl.), forskrifter og god kommunal regnskapsskikk.

Regnskapsprinsipper

All tilgang og bruk av midler i løpet av året som vedrører foretakets virksomhet fremgår av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet. Regnskapsføring av tilgang og bruk av midler bare i balanseregnskapet gjøres ikke.

Alle utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger er regnskapsført brutto. Dette gjelder også interne finansieringstransaksjoner. Alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året er tatt med i årsregnskapet, enten de er betalt eller ikke. For lån er kun den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året ført i investeringsregnskapet. Den delen av lånet som ikke er brukt, er registrert som memoriakonto.

I den grad enkelte utgifter, utbetalinger, inntekter eller innbetalinger ikke kan fastsettes eksakt ved tidspunktet for regnskapsavleggelsen, registreres et anslått beløp i årsregnskapet.

Klassifisering av anleggsmidler og omløpsmidler

I balanseregnskapet er anleggsmidler eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for det kommunale foretaket. Andre eiendeler er omløpsmidler. Fordringer knyttet til egen vare- og tjenesteproduksjon er omløpsmidler.

Andre fordringer er omløpsmidler dersom disse forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelses-tidspunktet. Ellers er de klassifisert som anleggsmidler.

Nærøysund kommunale Boligutleie KF følger KRS (F) nr 4 «Avgrensningen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet». Standarden har særlig betydning for skille mellom vedlikehold og påkostning i forhold til anleggsmidler. Utgifter som påløper for å opprettholde anleggsmiddelets kvalitetsnivå utgiftsføres i driftsregnskapet. Utgifter som representerer en standardheving av anleggsmiddelet utover standarden ved anskaffelsen utgiftsføres i investeringsregnskapet og aktiveres på anleggsmiddelet i balansen.

Klassifisering av gjeld

Langsiktig gjeld er knyttet til formålene i kommunelovens § 50 med unntak av likviditetstrekkrettighet/likviditetsslån jf kompl § 50 nr. 5. All annen gjeld er kortsiktig gjeld. Neste års avdrag på lån inngår i langsiktig gjeld.

Vurderingsregler

Omløpsmidler er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Utestående fordringer er vurdert til pålydende med fradrag for forventet tap.

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Avskrivningene starter året etter at anleggsmidlet er anskaffet/tatt i bruk av virksomheten. Avskrivningsperiodene er i tråd med § 8 i forskrift om årsregnskap og årsberetning.

Anleggsmidler som har hatt verdifall som forventes ikke å være forbigående er nedskrevet til virkelig verdi i balansen. Vurderingene for eiendeler gjelder tilsvarende for kortsiktig og langsiktig gjeld. Opptakskost utgjør gjeldspostens pålydende i norske kroner på det tidspunkt som gjelden oppstår.

Mva-plikt og mva-kompensasjon

Nærøysund kommunale Boligutleie KF krever mva-kompensasjon på de områder der det etter loven kan kreves.

Økonomisk oversikt - drift	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Driftsinntekter				
1 Rammetilskudd	0,00	0,00	0,00	0,00
2 Inntekts- og formuesskatt	0,00	0,00	0,00	0,00
3 Eiendomsskatt	0,00	0,00	0,00	0,00
4 Andre skatteinntekter	0,00	0,00	0,00	0,00
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	296.648,00	220.000,00	220.000,00	260.094,00
6 Overføringer og tilskudd fra andre	814.706,01	815.000,00	750.000,00	998.000,75
7 Brukerbetalinger	0,00	0,00	0,00	0,00
8 Salgs- og leieinntekter	16.025.221,69	15.813.000,00	16.357.000,00	14.805.623,98
9 Sum driftsinntekter	17.136.575,70	16.848.000,00	17.327.000,00	16.063.718,73
Driftsutgifter				
10 Lønnsutgifter	1.347.160,48	1.398.000,00	1.248.000,00	1.358.860,07
11 Sosiale utgifter	295.682,21	310.000,00	293.000,00	317.027,13
12 Kjøp av varer og tjenester	6.819.195,16	6.643.000,00	6.619.000,00	6.608.581,40
13 Overføringer og tilskudd til andre	381.399,01	391.000,00	391.000,00	456.691,48
14 Avskrivninger	7.248.183,96	7.000.000,00	7.000.000,00	7.011.948,36
15 Sum driftsutgifter	16.091.620,82	15.742.000,00	15.551.000,00	15.753.108,44
16 Brutto driftsresultat	1.044.954,88	1.106.000,00	1.776.000,00	310.610,29
Finansinntekter				
17 Renteinntekter	272.610,50	145.000,00	60.000,00	113.237,54
18 Utbytter	0,00	0,00	0,00	0,00
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0,00	0,00	0,00	0,00
20 Renteutgifter	4.342.528,23	4.244.000,00	4.133.000,00	2.984.605,35
21 Avdrag på lån	4.637.021,59	4.703.000,00	4.703.000,00	4.669.290,00
22 Netto finansutgifter	-8.706.939,32	-8.802.000,00	-8.776.000,00	-7.540.657,81
23 Motpost avskrivninger	7.248.183,96	7.000.000,00	7.000.000,00	7.011.948,36
24 Netto driftsresultat	-413.800,48	-696.000,00	0,00	-218.099,16
Disp. eller dekning av netto driftsresultat:				
25 Overføring til investering	0,00	0,00	0,00	0,00
26 Avsetninger til bundne driftsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
27 Bruk av bundne driftsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
28 Avsetninger til disposisjonsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
29 Bruk av disposisjonsfond	-413.800,48	-696.000,00	0,00	-218.099,16
30 Dekning av tidligere års merforbruk	0,00	0,00	0,00	0,00
31 Sum disponeringer eller dekning av netto drifts	-413.800,48	-696.000,00	0,00	-218.099,16
32 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0,00	0,00	0,00	0,00

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Anskaffelse og anvendelse av midler				
Anskaffelse av midler				
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	17.136.575,70	16.848.000,00	17.327.000,00	18.063.718,73
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	9.052.369,07	7.103.545,00	7.312.500,00	6.855.233,48
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	272.610,50	145.000,00	2.774.000,00	3.863.237,54
Sum anskaffelse av midler	26.461.555,27	24.096.545,00	27.413.500,00	26.782.189,75
Anvendelse av midler				
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	8.843.436,86	8.742.000,00	8.551.000,00	8.741.160,08
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	4.721.850,97	5.186.500,00	9.966.500,00	9.467.148,99
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjoner	8.979.549,82	8.947.000,00	8.836.000,00	7.653.895,35
Sum anvendelse av midler	22.544.837,65	22.875.500,00	27.353.500,00	25.862.204,42
Anskaffelse - anvendelse av midler				
	3.916.717,62	1.221.045,00	60.000,00	919.985,33
Endring i ubrukte lånemidler	0,00	0,00	0,00	0,00
Endring i regnskapspr. som påvirker AK Drift	0,00	0,00	0,00	0,00
Endring i regnskapspr. som påvirker AK Inv.	0,00	0,00	0,00	0,00
Endring i arbeidskapital	3.916.717,62	1.221.045,00	60.000,00	919.985,33
Avsetninger og bruk av avsetninger				
Avsetninger	6.800.000,00	6.800.000,00	6.800.000,00	6.470.307,77
Bruk av avsetninger	2.883.282,38	5.578.955,00	6.740.000,00	5.550.322,44
Til avsetning senere år	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto avsetninger	3.916.717,62	1.221.045,00	60.000,00	919.985,33
Int. overføringer og fordelinger				
Interne inntekter mv	7.248.183,96	7.000.000,00	7.000.000,00	7.011.948,36
Interne utgifter mv	7.248.183,96	7.000.000,00	7.000.000,00	7.011.948,36
Netto interne overføringer	0,00	0,00	0,00	0,00

Oversikt - balanse

Regnskap 2023

Regnskap 2022

EIENDELER

A. Anleggsmidler

166.142.881,73 174.089.867,67

I. Varige driftsmidler

166.142.881,73 174.089.867,67

1. Faste eiendommer og anlegg

162.363.145,16 170.239.904,86

2. Utstyr, maskiner og transportmidler

3.779.736,57 3.849.962,81

II. Finansielle anleggsmidler

0,00 0,00

1. Aksjer og andeler

0,00 0,00

2. Obligasjoner

0,00 0,00

3. Utlån

0,00 0,00

III. Immaterielle eiendeler

0,00 0,00

IV. Pensjonsmidler

0,00 0,00

B. Omløpsmidler

9.642.637,32 8.192.744,14

I. Bankinnskudd og kontanter

4.964.326,96 5.851.725,91

II. Finansielle omløpsmidler

0,00 0,00

1. Aksjer og andeler

0,00 0,00

2. Obligasjoner

0,00 0,00

3. Sertifikater

0,00 0,00

4. Derivater

0,00 0,00

III. Kortsiktige fordringer

4.678.310,36 2.341.018,23

1. Kundefordringer

4.678.310,36 2.341.018,23

2. Andre kortsiktige fordringer

0,00 0,00

3. Premieavvik

0,00 0,00

Sum eiendeler

175.785.519,05 182.282.611,81

EGENKAPITAL OG GJELD

C. Egenkapital

55.559.895,75 54.934.290,07

I. Egenkapital drift

1.016.580,04 1.430.380,52

1. Disposisjonsfond

1.016.580,04 1.430.380,52

2. Bundne driftsfond

0,00 0,00

3. Merforbruk i driftsregnskapet

0,00 0,00

4. Mindreforbruk i driftsregnskapet

0,00 0,00

II. Egenkapital investering

5.653.196,14 1.322.678,04

1. Ubundet investeringsfond

5.653.196,14 1.322.678,04

2. Bundne investeringsfond

0,00 0,00

3. Udekket beløp i investeringsregnskapet

0,00 0,00

III. Annen egenkapital

48.890.119,57 52.181.231,51

1. Kapitalkonto

48.890.119,57 52.181.231,51

2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift

0,00 0,00

3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering

0,00 0,00

D. Langsiktig gjeld

117.558.670,00 122.214.544,00

I. Lån

117.558.670,00 122.214.544,00

1. Gjeld til kredittinstitusjoner

117.558.670,00 122.214.544,00

2. Obligasjonslån

0,00 0,00

3. Sertifikatlån

0,00 0,00

II. Pensjonsforpliktelse	0,00	0,00
E. Kortsiktig gjeld	2.666.953,29	5.133.777,74
I. Kortsiktig gjeld	2.666.953,29	5.133.777,74
1. Leverandørgjeld	0,00	0,00
2. Likviditetslån	0,00	0,00
3. Derivater	0,00	0,00
4. Annen kortsiktig gjeld	2.666.953,29	5.133.777,74
5. Premieavvik	0,00	0,00

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Bevilgningsoversikt - drift (regnskap)				
1 Rammetilskudd	0,00	0,00	0,00	0,00
2 Inntekts- og formueskatt	0,00	0,00	0,00	0,00
3 Eiendomsskatt	0,00	0,00	0,00	0,00
4 Andre generelle driftsinntekter	296.648,00	220.000,00	220.000,00	260.094,00
5 Sum generelle driftsinntekter	296.648,00	220.000,00	220.000,00	260.094,00
6 Sum bevilgninger drift, netto	-7.996.490,84	-7.886.000,00	-8.556.000,00	-7.062.464,65
7 Avskrivninger	7.248.183,96	7.000.000,00	7.000.000,00	7.011.948,36
8 Sum netto driftsutgifter	-748.306,88	-886.000,00	-1.556.000,00	-50.516,29
9 Brutto driftsresultat	1.044.954,88	1.106.000,00	1.776.000,00	310.610,29
10 Renteinntekter	272.610,50	145.000,00	60.000,00	113.237,54
11 Utbytter	0,00	0,00	0,00	0,00
12 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0,00	0,00	0,00	0,00
13 Renteutgifter	4.342.528,23	4.244.000,00	4.133.000,00	2.984.605,35
14 Avdrag på lån	4.637.021,59	4.703.000,00	4.703.000,00	4.669.290,00
15 Netto finansutgifter	-8.706.939,32	-8.802.000,00	-8.776.000,00	-7.540.657,81
16 Motpost avskrivninger	7.248.183,96	7.000.000,00	7.000.000,00	7.011.948,36
17 Netto driftsresultat	-413.800,48	-696.000,00	0,00	-218.099,16
Disponering eller dekning av netto driftsresultat				
18 Overføring til investering	0,00	0,00	0,00	0,00
19 Avsetninger til bundne driftsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
20 Bruk av bundne driftsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
21 Avsetninger til disposisjonsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
22 Bruk av disposisjonsfond	-413.800,48	-696.000,00	0,00	-218.099,16
23 Dekning av tidligere års merforbruk	0,00	0,00	0,00	0,00
24 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsr	-413.800,48	-696.000,00	0,00	-218.099,16
25 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0,00	0,00	0,00	0,00

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Bevilgningsoversikt - invest. (regnskap)				
1 Investeringer i varige driftsmidler	4.721.850,97	5.186.500,00	9.966.500,00	9.467.148,99
2 Tilskudd til andres investeringer	0,00	0,00	0,00	0,00
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	0,00	0,00	0,00	0,00
4 Utlån av egne midler	0,00	0,00	0,00	0,00
5 Avdrag på lån	0,00	0,00	0,00	0,00
6 Sum investeringsutgifter	4.721.850,97	5.186.500,00	9.966.500,00	9.467.148,99
7 Kompensasjon for merverdiavgift	46.904,07	57.500,00	312.500,00	321.406,71
8 Tilskudd fra andre	38.545,00	38.545,00	0,00	-547.339,20
9 Salg av varige driftsmidler	8.966.920,00	7.007.500,00	7.000.000,00	7.081.165,97
10 Salg av finansielle anleggsmidler	0,00	0,00	0,00	0,00
11 Utdeling fra selskaper	0,00	0,00	0,00	0,00
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0,00	0,00	0,00	0,00
13 Bruk av lån	0,00	0,00	2.714.000,00	3.750.000,00
14 Sum investeringsinntekter	9.052.369,07	7.103.545,00	10.026.500,00	10.605.233,48
15 Videreutlån	0,00	0,00	0,00	0,00
16 Bruk av lån til videreutlån	0,00	0,00	0,00	0,00
17 Avdrag på lån til videreutlån	0,00	0,00	0,00	0,00
18 Mottatte avdrag på videreutlån	0,00	0,00	0,00	0,00
19 Netto utgifter videreutlån	0,00	0,00	0,00	0,00
20 Overføring fra drift	0,00	0,00	0,00	0,00
21 Avsetninger til bundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
22 Bruk av bundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
23 Avsetninger til ubundet investeringsfond	6.800.000,00	6.800.000,00	6.800.000,00	6.470.307,77
24 Bruk av ubundet investeringsfond	-2.469.481,90	-4.882.955,00	-6.740.000,00	-5.332.223,28
25 Dekning av tidligere års udekket beløp	0,00	0,00	0,00	0,00
26 Sum overføring fra drift og netto avsetninger	4.330.518,10	1.917.045,00	60.000,00	1.138.084,49
27 Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0,00	0,00	0,00	0,00

§ 5-9 Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner 2023

1	Netto Driftsresultat	-	413 800,48
2	Avsetninger til Bundne driftsfond		-
3	Bruk av bundne driftsfond		-
5	Avsetninger til disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter		-
6	Bruk av disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter		696 000,00
8	Årets budsjettavvik (mer- eller mindreforbruk før strykninger)		282 199,52
10	Strykning av avsetninger til disposisjonsfond		-
12	Strykning av bruk av disposisjonsfond	-	282 199,52
13	Mer- eller mindreforbruk etter strykninger		-
14	Bruk av disposisjonsfond for reduksjon av årets merforbruk etter strykninger		
15	Bruk av disposisjonsfond for inndekning av tidligere års merforbruk		
16	Bruk av mindreforbruk etter strykninger for dekning av tidligere års merforbruk		
17	Avsetning av mindreforbruk etter strykninger til disposisjonsfond		
18	Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		-

1	Sum utgifter og inntekter eksklusive bruk av lån	-	4 330 518,10
2	Avsetninger til bundne investeringsfond		-
3	Bruk av bundne investeringsfond		-
4	Budsjettet bruk av lån		-
6	Avsetning til ubundet investeringsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter		6 800 000,00
7	Bruk av ubundet investeringsfond i henhold til årsbudsjett og fullmakter	-	4 882 955,00
8	Dekning av tidligere års udekket beløp		
9	Årets budsjettavvik (udekket eller udisponert beløp før strykninger)	-	2 413 473,10
10	Strykninger av avsetninger til ubundet investeringsfond		-
11	Strykning av bruk av lån		-
13	Strykning av bruk av ubundet investeringsfond		2 413 473,10
14	Udekket eller udisponert beløp etter strykninger		
15	Avsetninger av udisponert beløp etter strykninger til ubundet investeringsfond		
16	Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)		-

	Årsavslutningsdisposisjoner	Disposisjoner	Regnskap før disposisjoner	Budsjett
A	Netto driftsresultat	-	413 800,00	-
C	Budsjettdisposisjoner fond (avsetning og bruk)	413 800,00	696 000,00	696 000,00
D	Årets budsjettavvik	-	282 200,00	-

Note 1: Endring i arbeidskapital

Balanseregnskapet:	31.12.2023	01.01.2023	Endring
2.1 Omløpsmidler	9 642 637,32	8 192 744,14	
2.3 Kortsiktig gjeld	-2 666 953,29	-5 133 777,74	
Arbeidskapital	6 975 684,03	3 058 966,40	3 916 717,63

Drifts- og investeringsregnskapet:	Sum
Driftsregnskapet	
Sum driftsinntekter	-17 136 575,70
Sum driftsutgifter	8 843 436,85
Netto finansutgifter	8 706 939,32
Netto driftsresultat	413 800,47
Investeringsregnskapet	
Sum investeringsutgifter	4 721 850,97
Sum investeringsinntekter	-9 052 369,07
Netto utgifter videreutlån	0
Netto utgifter i investeringsregnskapet	-4 330 518,10
Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon-)	
Endring i regnskapsprinsipp ført direkte mot egenkapital	0
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskapet	3 916 717,63

Avstemming mellom regnskapsdelene	Beløp
Differanse	0,00

Note 2: Kapitalkonto

Saldo kapitalkonto 01.01.2023	kr 52 181 232,00
Økning av kapitalkonto (kreditposter):	
Aktivering fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	kr 4 648 542
Reversert nedskrivning eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	kr
Kjøp av aksjer/andeler	kr
Reversert nedskrivning aksjer/andeler	kr
Utlån	kr
Avdrag på eksterne lån	kr 4 655 874
Endring pensjonsforpliktelser (reduksjon)	kr
Endring pensjonsmidler SPK	kr
Endring pensjonsmidler KLP	kr
Endring pensjonsmidler andre selskap	kr
Reversert oppskrivning utenlandslån	kr
Reduksjon av kapitalkonto (debetposter):	kr
Salg av fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	kr 5 347 344
Avskrivning: Eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	kr 7 248 184
Nedskrivning: Eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	kr
Salg aksjer/andeler	kr
Nedskrivning aksjer/andeler	kr
Avdrag på utlån	kr
Avskrivning på utlån	kr
Bruk av lånemidler	kr
Overføring av brukte lånemidler fra kommunen	kr
Endring pensjonsforpliktelser (økning)	kr
Endring pensjonsmidler SPK	kr
Endring pensjonsmidler KLP	kr
Endring pensjonsmidler andre selskap	kr
Urealisert kurstap (oppskrivning) utenlandslån	kr
Saldo kapitalkonto 31.12.2023	kr 48 890 120,00

Note 3: Varige driftsmidler

	IT-utstyr	Maskiner og biler mv.	Parkeringsplasser	Boliger	Omsorgsboliger og eldrester	SUM
Bokført verdi pr 01.01.2023	0	3 849 963	105 719	127 960 284	42 173 902	174 089 868
Årets tilgang		574 767		3 839 255	234 520	4 648 542
Årets avgang		7 500	0	8 886 111		8 893 611
Årets avskrivninger		621 197	0	5 201 183	1 425 804	7 248 184
Årets nedskrivninger			0			0
Reverseringer av nedskrivninger			0			0
Bokført verdi pr. 31.12.2023	0	3 779 737	105 719	121 275 915	40 982 619	166 143 989
Tap ved salg av anleggsmidler		16 296	0	0	0	16 296
Gevinst ved salg av anleggsmidler		0	0	3 563 670	0	3 563 670
Utnyttbar levetid, inntil	5 år	10 år	20 år	40 år	50 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	

Note 4: Investeringer i nybygg og nyanlegg

Prosjekt	Regnskap 2023	Budsjett 2023	Avvik
3004 Ingebrigt Østnes gate			
Byggjenester nybygg	405 972	410 000	-4 028
Sum prosjekt: 3004 Ingebrigt Østnes gate	405 972	410 000	-4 028
3005 Idrettsveien 26			
Byggjenester nybygg	44 299	100 000	-55 701
Merverdiavgift	11 075	20 000	-8 925
Mva-refusjon investering	0	-20 000	20 000
Sum prosjekt: 3005 Idrettsveien 26	55 373	100 000	-44 627
3007 Solavskjerming Namdalstun			
Byggjenester nybygg	143 318	150 000	-6 682
Merverdiavgift	35 829	37 500	-1 671
Mva-refusjon investering	0	-37 500	37 500
Sum prosjekt: 3007 Solavskjerming Namdalstun	179 147	150 000	29 147
4907 Kjøp av bil			
Kjøp av transportmidler	574 767	575 000	-233
Salg av driftsmidler	-7 500	-7 500	0
Andre statlige overføringer	-38 545	-38 545	0
Sum prosjekt: 4907 Kjøp av bil	528 722	528 955	-233
4911 Sentrumsgata			
Byggjenester nybygg	894	0	894
Kjøp av eksisterende bygg/anlegg	2 850 071	2 864 000	-13 929
Sum prosjekt: 4911 Sentrumsgata	2 850 965	2 864 000	-13 035
4912 Øvre Kirkåsen 3 og 5			
Avgifter- gebyrer- lisenser- kontigenter m.v.	37 850	30 000	7 850
Grunnerverv	544 468	800 000	-255 532
Sum prosjekt: 4912 Øvre Kirkåsen 3 og 5	582 318	830 000	-247 682
4999 Salg av fast eiendom			
Avgifter- gebyrer- lisenser- kontigenter m.v.	73 309	200 000	-126 691
Avsetninger til ubundet fond	6 800 000	6 800 000	0
Salg av fast eiendom	-8 959 420	-7 000 000	-1 959 420
Sum prosjekt: 4999 Salg av fast eiendom	-2 086 111	0	-2 086 111
9999 Finansiering investeringsprosjekter			
Mva-refusjon investering	-46 904	0	-46 904
Bruk av ubundne fond	-2 469 482	-4 882 955	2 413 473
Sum prosjekt: 9999 Finansiering investeringsprosjekter	-2 516 386	-4 882 955	2 366 569
Sum alle investeringer	0	0	0

Note 5: Langsiktig gjeld

Lånesaldo 31.12.2023	Nærøysund kommunale boligutleie	Konsolidert årsregnskap
Lån til egne investeringer	117 558 670,00	-
Lån til andres investeringer	-	-
Lån til innfrielse av kausjoner	-	-
Lån til videreutlån	-	-
Sum bokført langsiktig gjeld	117 558 670,00	-
Herav finansielle leieavtaler	-	-
Lån som forfaller i 2023	-	-
Herav lån som må refinansieres	-	-

Fordeling av langsiktig gjeld etter rentebetingelser	Langs.gjeld 31.12.2023	Gj.sn. rente
Langsiktig gjeld med fast rente:	59 677 373,00	2,65 %
Langsiktig gjeld med flytende rente:	57 881 297,00	4,50 %

Spesifisert låneoversikt

Lån	Regnskap 2023	Regnskap 2022	Gjenværende løpetid	Rente
Kommunalbanken	62 610 430,00	64 943 864,00		
KBN-20031010	0,00	185 460,00	0,5 år	flytende
KBN-20100018	1 150 000,00	1 250 000,00	12,5 år	flytende
KBN-20100381	2 833 400,00	3 000 060,00	17 år	flytende
KBN-20100791	4 986 610,00	5 279 940,00	17 år	flytende
KBN-20120182	3 700 000,00	3 900 000,00	18 år	flytende
KBN-20160702	1 916 620,00	1 999 960,00	23 år	flytende
KBN-20180610	5 250 000,00	5 400 000,00	35 år	fast
KBN-20190464	5 500 000,00	5 500 000,00	36 år	fast
KBN-20220156	1 925 000,00	1 975 000,00		fast
KBN-20220449	35 348 800,00	36 453 444,00	32 år	flytende
Kommunal Landspensjonskasse	49 627 363,00	51 658 243,00		
KLP 8317.54.40715	2 624 990,00	2 741 658,00	22,5 år	flytende
KLP 8317.54.89552	8 375 000,00	8 625 000,00	35 år	fast
KLP 8317.56.93184	6 000 000,00	6 000 000,00	37 år	fast
KLP 8317.56.93192	13 596 250,00	13 968 750,00	37 år	fast
KLP 8317.52.42182	3 109 464,00	3 587 842,00	6,5 år	fast
KLP 8317.52.49799	5 796 659,00	6 109 993,00	18,5 år	fast
KLP 8317.53.23786	10 125 000,00	10 625 000,00	20,5 år	fast
Husbanken	5 320 877,00	5 612 437,00		
Lån 11520350 7	5 320 877,00	5 612 437,00	18 år	flytende
Sum gjeldsforplikteler	117 558 670,00	122 214 544,00		

Lån som løper med fast rente, utgjør 50,76 % av samlet låneportefølje
 Andel lån med flytende rente utgjør 49,24 % av samlet låneportefølje

Kapittel	Balansen	31.12.2023	01.01.2023	Endring
2.47	Konsernintern langsiktig gjeld	.		
2.45	Andre lån	117 558 670	122 214 544	
2.43	Sertifikatlån	0	0	
2.41	Ihendehaverobl. lån	0	0	
Sum 2.4	Langsiktig gjeld	117 558 670	122 214 544	-4 655 874
Endring memoriakonto for ubrukte lånemidler (+/-)				0
Sum endring balansen				-4 655 874

Driftsregnskapet 2023		Investeringsregnskapet 2023		Sum
Art	Belep	Art	Belep	
		910 (bruk av lån)		
		911 (bruk av konserninterne lån)		
510 (avdrag)	4 637 022	510 (avdrag)		
511 (konserninterne avdrag)		511 (konserninterne avdrag)		
Sum	4 637 022	Differanse	0	-4 637 022

Avstemming mellom regnskapsdelene	Belep
Differanse	-18 852

Differansen skyldes pga. tilbakeføring påløpt for lite betalt avdrag i 2021

Note 6: Avdrag på lån

Avdrag på lån til investeringer i varige driftsmidler

Kommunen skal betale årlige avdrag som samlet skal være minst lik størrelsen på kommunens eller fylkeskommunens avskrivninger i regnskapsåret, justert for forholdet mellom størrelsen på lånegjelden og størrelsen på kommunens eller fylkeskommunens avskrivbare anleggsmidler.

Beregningen gjøres ved hjelp av følgende formel:

$$\frac{\text{Sum årets avskrivninger} \times \text{Lånegjeld pr. 1/1 i regnskapsåret}}{\text{Bokførte avskrivbare anleggsmidler pr. 1/1 i regnskapsåret}} = \text{Minimumsavdrag}$$

<i>Forholdet mellom betalte avdrag om minimumsavdrag</i>	2023	2022
Sum avskrivninger i året	7 248 184	7 011 948
Sum lånegjeld pr 1.1.	122 214 544	87 287 530
Avskrivbare anleggsmidler pr. 1.1	173 984 149	136 539 624
Bergnet minimumsavdrag	5 091 461	4 482 623
Utgiftsførte avdrag i driftsregnskapet	4 637 022	4 669 290
Avvik	454 439	-186 667

Nærøysund kommune har betalt avdrag i 2023 kr. 3 502 506,42 som er for mye på minimum avdrag også på konsernet har vi betalt nok avdrag.

Note 7: Avsetninger og bruk av avsetninger

Del 1 Alle fond avsetninger og bruk av avsetninger drifts- og investeringsregnskapet

Alle fond	KOSTRA-art	2023	2022
Avsetninger til fond og regnskassmessig mindreforbruk	SUM(530:560)+ 580	6 800 000,00	6 470 307,77
Bruk av avsetninger	SUM(930:960)	-2 469 482,00	-5 550 322,44
Til avsetning senere år	980	0,00	0,00
Netto avsetninger		4 330 518,00	919 985,33

Del 2 Fond

Kapittel	Balansen	2023	2022	Endring
2.56	Disposisjons-fond	1 016 580,04	1 430 380,52	- 413800,48
2.55	Bundne invest. fond	0	0	0
2.53	Ubundne invest. fond	5 653 196,14	1 322 678,04	4 330 518,10
2.51	Bundne driftsfond	0	0	0
Sum	Fond	6 669 776,18	2 753 058,56	3 916 717,62

Driftsregnskapet 2023		Investeringsregnskapet 2023		Sum
Art	Beløp	Art	Beløp	
940 (bruk av disposisjonsfond)	413 800,48	940 + 948 (bruk av ubundne inv. fond og dispfond)	2 469 481,90	2 883 282,38
540 (avsetning til disposisjonsfond)	-	540 (avsetning til ubundne investeringsfond)	6 800 000,00	6 800 000,00
Differanse	-413 800,48	Differanse	4 330 518,10	3 916 717,62
950 (bruk av bundne fond)		950 (bruk av bundne fond)		
550 (avsetning til bundne fond)		550 (avsetning til bundne fond)		
Differanse	0	Differanse	0	0
Endring drifts- og investeringsregnskapet				3 916 717,62

Avstemming mellom regnskapsdelene	Beløp
Differanse	0,00

Del 3 Disposisjonsfond avsetninger og bruk av avsetninger

Disposisjonsfond	Beløp
Beholdning 01.01.2023	1 430 380,52
Avsetninger til fondet	0,00
Bruk av fondet i driftsregnskapet	0,00
Bruk av fondet i driftsregnskapet	-413 800,48
Beregnet beholdning 31.12.2023	1 016 580,04
Beholdning fra balanse 31.12.2023	1 016 580,04
Differanse	0,00

Ubundne investeringsfond	Beløp
Beholdning 01.01.2023	1 322 678,04
Avsetninger til fondene	6 800 000,00
Bruk av fondene	-2 469 481,90
Beregnet beholdning 31.12.2023	5 653 196,14
Beholdning fra balanse 31.12.2023	5 653 196,14
Differanse	0,00

Bundne driftsfond	Beløp
Beholdning 01.01.2023	0
Avsetninger til fondene	0
Bruk av fondet i driftsregnskapet	0
Bruk av fondet i investeringsregnskapet	0
Beregnet beholdning 31.12.2023	0
Beholdning fra balanse 31.12.2023	0
Differanse	0

Bundne investeringsfond	Beløp
Beholdning 01.01.2023	0
Avsetninger til fondene	0
Bruk av fondene	0
Beregnet beholdning 31.12.2023	0
Beholdning fra balanse 31.12.2023	0
Differanse	0

Note 8: Ytelse til ledende personer

Godtgjørelse	Daglig leder	Styret
Lønn	700 664	
Fast kjøregodtgjøring	42 000	
Godtgjørelse styreleder		25 750
Godtgjørelse til styremedlemmer		3 090

*Fast bilgodtgjørelse kr 42 000

* Styremedlemmer kr 1 030,- pr. møte

Note 9: Godtgjørelse til revisor

Nærøysund kommunale Boligutleie KF har for 2023 betalt kr 58 990,-, inkludert moms, i revisjonshonorar.

Dette fordeler seg slik:

Betalt 13.04.2023: kr 29 495,-

Betalt 31.10.2023: kr 29 495,-

Årsberetning 2023

Styret har bestått av:

Arne Johan Sørvik, leder
Espen Lauritzen, nestleder
Heidi Klingen Lauten, styremedlem
Ann Kristin Øvergård Torsvik, styremedlem
Arne Martin Drag, styremedlem

Merethe Lervåg, 1. varamedlem
Steinar Livik, 2 varamedlem
Stein H Bakken 3. varamedlem

Styret har i løpet av 2023 hatt 3 møter, og møtene har vært avholdt i Rørvik.

Formål

I vedtektenes paragraf 3 er formålet angitt:

Foretakets formål er å skaffe til veie boliger til vanskeligstilte på boligmarkedet, tilrettelagte boliger for personer med bistandsbehov (omsorgsboliger), boliger for ungdom i etableringsfasen og boliger til kommunens ansatte når bistand til å skaffe bolig inngår som del av kommunens arbeid for å skaffe eller beholde personell. Omfanget av virksomheten tilpasses kommunens behov og bestillinger.

Foretaket skal være kommunens redskap til å gjennomføre politiske vedtatte boligsosiale tiltak, slik at kommunen oppfyller sin plikt til å skaffe boliger til prioriterte grupper av vanskeligstilte boligsøkere. I tilfeller der kommunestyret mener det er nødvendig for utviklingen i kommunen, kan foretaket drive utleie på det "ordinære" leiemarkedet.

Foretaket skal drive utleie i henhold til vedtatte tildelingsprosedyrer og rollefordeling mellom Nærøysund kommune og foretaket.

Foretaket skal fremskaffe, ved å leie, bygge eller kjøpe, tilstrekkelige og hensiktsmessige boliger i henhold til behovet som kommunen etterspør. Foretaket skal sørge for forsvarlig eierskap, forvaltning, drift og vedlikehold av foretakets eiendommer.

Foretaket kan delta på eiersiden i andre selskaper når det ligger innenfor foretakets formål og de rammer kommuneloven og eventuelt andre lover/forskrifter angir for kommunens deltakelse i selskaper/forretningsdrift.

Foretaket skal sørge for at verdiene knyttet til foretakets eiendommer ivaretas og utvikles forsvarlig.

Eiendom og drift

Foretaket har i løpet av 2023 kjøpt 2 enheter og solgt 3 enheter, slik at Foretaket pr 31.12.2023 har 174 enheter i sin portefølje.

Nærøysund kommunale Boligutleie KF leier 6 boenheter fra et kommunalt aksjeselskap for fremleie. Alle disse var pr. 31.12.2023 utleid.

Nærøysund kommune har i tillegg til dette, kommunal tildelingsrett som omfatter 60 leiligheter som er eid av et privat selskap.

Det ble i løpet av 2023 blitt gjennomført en god del mindre ordinært vedlikehold på våre eiendommer enn forutsatt i budsjett. Årsaken til det reduserte vedlikeholdsarbeidet, er at det tidlig i 2023 ble klart at det ville bli utfordrende å holde seg innenfor rammene på driftsbudsjettet. på

Nærøysund kommunale Boligutleie KF – org.nr. 985 610 797

bakgrunn av økte kostnader i forbindelse med rentekostnader, kommunale avgifter og fellesutgifter for borettslag og sameier.

Det ble inngått 38 ordinære leiekontrakter i løpet av året.

Fortsatt drift

Etter styrets oppfatning er forutsetningen for fortsatt drift til stede. Årsregnskapet for 2023 er satt opp under denne forutsetning.

Opptak av lån

Det er ikke foretatt låneopptak i 2023

Tilskudd

Foretaket har ikke fått utbetalt tilskudd fra Husbanken i 2023.

Investering

Det ble gjennom året foretatt investeringer i varige driftsmidler på rundt kroner 4,6 mill. Investeringene er finansiert gjennom bruk av ubundne investeringsfond.

Balansen

Av balanseregnskapet fremgår det at foretaket ved årsskiftet hadde eiendeler med en bokført verdi på kroner 175 mill. Disse er finansiert gjennom langsiktig gjeld (lån) med kroner 117 mill. og kortsiktig gjeld med kroner 2,6 mill. samt egenkapital på rundt kroner 55,5 mill.

Disposisjonsfondet ble i løpet av året redusert med kroner 413 800,- til dekning av negativt driftsresultat, og er per 31.12.2023 på kroner 1 016 580,-.

Ubundne investeringsfond ble i løpet av året styrket med kroner 4 330 518,- og har en bokført verdi per 31.12.2023 på kroner 5 653 196,-.

Kapitalkontoen er pr 31.12.2023 på kroner 48,8 mill.

Av foretakets innlånportefølje, er rundt 50 % av de langsiktige lånene bundet opp med fastrenteavtaler.

Redegjørelse for årsregnskapet

Selskapets regnskap er utarbeidet i tråd med kommuneloven med tilhørende regnskapsbestemmelser i forskrift om årsregnskap og årsberetning og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Regnskapet viser ett negativt netto driftsresultat på kroner 413 800,-.

I revidert budsjett ble det tatt høyde for at årets drift ville gi et negativt resultat. Budsjettet ble derfor styrket med kroner 696 000,-. Dette med finansiering gjennom bruk av disposisjonsfond. Differansen mellom resultat og budsjettert resultat – tilsier reduksjon i bruk av disposisjonsfondet

I løpet av 2023 var det større vakanse på omsorgsboliger enn det ble budsjettert med slik at husleieinntektene for disse ble lavere enn beregnet. Husleieinntektene for øvrige boliger ble høyere enn forutsatt i budsjettet.

Økningene for kommunale avgifter og fellesutgifter til borettslag ble en del høyere enn budsjettert. Det at det ikke ble tatt opp nye lån i løpet av 2023 og at virkningen av økte rentekostnader ble litt mindre enn forutsatt i budsjettet, resulterte i at finanskostnader ble litt lavere enn budsjettert. Kostnader for vintervedlikeholdet på omsorgsboliger ble noe høyere enn budsjettert.

God likviditet og økt innskuddsrente førte til høyere finansinntekter enn budsjettert.

Årsaken til at foretaket har mer inntekt på salg boliger enn budsjettert, er at oppgjøret for en bolig solgt i 2022 først ble overført vår konto i 2023.

Nærøysund kommunale Boligutleie KF – org.nr. 985 610 797

Daglig leder

Stillingsressursen for daglig leder er 100 %.

Arbeidsmiljø

Det har ikke inntruffet skader eller ulykker ved Nærøysund kommunale Boligutleie KF. Det har ikke vært sykefravær av noe vesentlig omfang i 2023.

Likestillingssituasjonen

Det er 3 ansatte i foretaket, alle disse er menn.

Styret består av 3 menn og 2 kvinner, noe som gjør at man oppfyller ønske om 40 % kvinnelig andel i styret.

Ytre miljø

Foretakets virksomhet forurenses ikke det ytre miljøet.

Rørvik, den 21.03.2024

Nærøysund kommunale Boligutleie KF

Arne Johan Sørvik
Styreleder

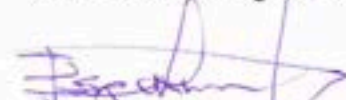
Heidi Klungen Lauten

Arne Martin Drag

Ann Kristin Øvergård Torsvik

Espen Lauritzen

Roar Ulsund
daglig leder

NÆRØYSUND KOMMUNE
KONTROLLUTVALGET

**SAKSNR 09/24: KONTROLLUTVALGETS UTTAELSE TIL NÆRØYSUND
KOMMUNES ÅRSREGNSKAP OG ÅRSBERETNING FOR 2023**

SKAL BEHANDLES / ER BEHANDLET I:

UTVALG	SAK NR.	M.DATO	SAKSBEHANDLER	ARKIVNUMMER
KONTROLLUTVALGET	09/24	26.04.24	Sekretariatet v/ Edel Åsjord	

VEDLEGG

- Avlagt årsregnskap for 2023 fra kommunedirektør VEDLAGT
- Kommunedirektørens årsberetning VEDLAGT
- Revisjonsberetning datert 15.04.2024 VEDLAGT

SEKRETARIATETS INNSTILLING:

Kontrollutvalget legger frem slik uttalelse for kommunestyret:

Til kommunestyret
Nærøysund kommune

**KONTROLLUTVALGETS UTTAELSE TIL NÆRØYSUND KOMMUNES
ÅRSREGNSKAP OG ÅRSBERETNING FOR 2023**

Kontrollutvalget har i møte den 26.4.2024 behandlet Nærøysund kommune sitt årsregnskap for 2023.

Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet, kommunedirektøren sin årsberetning, samt revisjonsberetningen fra revisor, datert 15.04.2024. I tillegg har ansvarlig revisor og administrasjonen supplert kontrollutvalget med muntlig informasjon.

Revisjonsberetning er avgitt uten forbehold eller presisering.

Kommunekassens netto driftsresultat endte på 12,3 millioner kroner. Dette utgjør en driftsmargin på 0,92 %.

Anbefalt nivå er minimum 1,75 %. Kommunestyret har vedtatt at kommunen skal ha ett netto driftsresultat på minimum 2 % for å kunne oppfylle vedtatt måltall.

Korrigert netto driftsresultat etter korrigerings for nettoavsetninger til bundne driftsfond og premie er på minus 52,05 millioner kroner.

I korrigert netto driftsresultat inngår inntektsførte midler fra havbruksfond. Dersom man holder disse utenom er korrigert netto driftsresultat på minus 98,3 millioner. Nærøysund kommune er i en krevende økonomisk situasjon, og den økonomiske handlemfriheten er svekket.

Investeringer i varige driftsmidler utgjorde til sammen 65,5 millioner i 2023.

Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter utgjorde godt over 100 % i 2023. Ifølge kommunens handlingsregler, er målet at netto lånegjeld ikke overstiger 100 % av kommunens brutto driftsinntekter. Pr 31.12.23 ligger Nærøysund kommune ca 170 millioner kroner over anbefalt gjeldsnivå. I den situasjonen som er nå med stadig økende rentekostnader vil dette kunne gå ut over driftsrammene og tjenesteytingen i kommunen.

Disposisjonsfondet utgjorde ca 19 % av kommunens brutto driftsinntekter for 2023.

De ikke-økonomiske kravene i kommuneloven § 14-7c-f er omtalt i årsberetningen på en tilfredstillende måte.

Ut over det som er nevnt i uttalelsen, og det som går frem av saksfremlegget til kontrollutvalget i regnskapssaken, revisjonsberetningen datert 15.04.2024, samt oppsummering fra revisor i møtet har kontrollutvalget ikke merknader til Nærøysund kommune sitt årsregnskap for 2023.

Kontrollutvalget anbefaler at forhold som er nevnt i oppsummeringsrapport følges opp i 2024.

Nærøysund 26. april 2024

Kontrollutvalget

Kopi: Formannskapet

SAKSUTREDNING

INNLEDNING

Det er kommunestyret sitt ansvar å forvalte kommunens økonomi, herunder vedta årsregnskap og årsberetning, jfr kommunelovens § 14-2. Det er videre kommunestyret sitt ansvar å påse at økonomiforvaltningen skjer i tråd med lov, forskrift og egne regler. Kommunestyret sitt ansvar for forvaltningen av den økonomiske internkontrollen og økonomiforvaltningen er forsterket gjennom ny kommunelov, jfr blant annet kommuneloven §§ 14-1 og 25-1 og 2.

Med grunnlag i finansielle måltall, skal årsberetningen gi en vurdering av om den økonomiske utviklingen og stillingen slik den fremgår av årsregnskapet, er forsvarlig og tar vare på handleevnen over tid, jfr kommuneloven § 14-7 a-b. Det er ikke lenger tilstrekkelig at årsberetningen bare gir sentrale resultat fra årsregnskapet.

BAKGRUNN

Ihht Kommunelovens § 23-2. *Kontrollutvalgets ansvar og myndighet* skal

Kontrollutvalget påse at :

- a) *kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte*
- b) *det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak*

Ihht ny forskrift ¹ § 3. *Kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon*, skal kontrollutvalget holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at

- a) *kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper blir revidert på en betryggende måte*
- b) *regnskapsrevisjonen utføres i samsvar med lov, forskrift og kontrollutvalgets instruksjer og avtaler med revisor*
- c) *regnskapsrevisjonen blir utført av revisorer som oppfyller kravene i kapittel 2 og 3. Kontrollutvalget skal uttale seg til kommunestyret eller fylkestinget om årsregnskapene og årsberetningene før formannskapet eller fylkesutvalget innstiller til vedtak.*

Kontrollutvalget skal påse at regnskapsrevisorens påpekinger etter kommuneloven § 24-7 til § 24-9 blir rettet eller fulgt opp. Hvis påpekingene ikke blir rettet eller fulgt opp, skal kontrollutvalget rapportere det til kommunestyret eller fylkestinget.

FORMÅL MED KONTROLLUTVALGETS UTTALELSE

Formålet med uttalelsen er at kommunestyret skal få oppsummerende og samlet informasjon om at det gjennom året er gjennomført uavhengig kontroll med at kravet til årsregnskap og årsberetning er ivaretatt i tråd med lov, forskrift og egne regler, jfr kommunelovens §§ 14-1, 14-2 og 14-7.

---

¹ Forskrift om kontrollutvalg og revisjon . FOR-2019-06-17-904

GRUNNLAG FOR UTTALELSEN

- Avlagt årsregnskap for 2023 fra kommunedirektør VEDLAGT
- Kommunedirektørens årsberetning VEDLAGT
- Revisjonsberetning datert 15.04.2024 VEDLAGT
- Revisors orientering til kontrollutvalget om revisjonsplaner, oppsummering etter interimrevisjon og oppsummering etter årsoppgjørrevisjon
- Analyser og vurderinger av den økonomiske stillingen til kommunen
- Gjennomført påse-ansvar overfor revisor

VURDERING AV ÅRSREGNSKAPET OG ÅRSBERETNINGEN

Revisjonsberetning

Revisjonsberetning er avgitt uten forbehold eller presisering.

I sin konklusjon om kommunekassens årsregnskap mener revisor at kommunekassens årsregnskap oppfyller gjeldende lovkrav, og gir i det alt vesentlige en dekkende framstilling av kommunekassens finansielle stilling pr 31. desember 2023, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet pr denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Revisor har samme konklusjon om det konsoliderte årsregnskapet.

Årsregnskapet

Netto driftsresultat for kommunen er i 2023 på kr 12 290 781,-, og netto driftsresultat i det konsoliderte årsregnskapet er på kr 11 876 980,-.

I 2023 er det følgende enheter som inngår i det konsoliderte regnskapet:

Organisasjonsnummer 921 785 410 Nærøysund kommune
Organisasjonsnummer 985 610 797 Nærøysund kommunale boligforetak
Organisasjonsnummer 983 792 561 Kystmuseet i Nord-Trøndelag Woxengs samlinger Eiendom -Nærøysund KF

VURDERING AV ØKONOMIFORVALTNINGEN OG INTERNKONTROLLEN

Internkontroll

Revisor vil i møte 26. april 2024 legge frem oppsummeringsrapport for 2023. Kontrollutvalget anbefaler at forhold som er nevnt i oppsummeringsrapport følges opp i 2024.

Budsjett

Revisor har konkludert i sin revisjonsberetning, at de ikke er kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

Bokføring

Revisor har i sin revisjonsberetning bekreftet at bokføringen er i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Misligheter

Det er ikke rapportert om mislighetssaker til kontrollutvalget i 2023

VURDERING AV DEN KOMMUNALE ØKONOMISKE BÆREKRAFTEN (KØB)

Begrepet kommunal økonomisk bærekraft er betydelig styrket i den nye kommuneloven.

Vurdering av kommunelovens krav til kommunen:

Alle beregninger er hentet fra Nærøysund kommunes årsberetning for 2023.

Økonomisk handleevne

Kommunekassens netto driftsresultat endte på 12,3 millioner kroner. Dette utgjør en driftsmargin på 0,92 %.

Anbefalt nivå er minimum 1,75 %. Kommunestyret har vedtatt at kommunen skal ha ett netto driftsresultat på minimum 2 % for å kunne oppfylle vedtatt måltall.

Korrigert netto driftsresultat etter korrigerings for nettoavsetninger til bundne driftsfond og premie er på minus 52,05 millioner kroner.

I korrigert netto driftsresultat inngår inntektsførte midler fra havbruksfond. Dersom man holder disse utenom er korrigert netto driftsresultat på minus 98,3 millioner. Nærøysund kommune er i en krevende økonomisk situasjon, og den økonomiske handlefriheten er svekket.

Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter utgjorde godt over 100 % i 2023. Ifølge kommunens handlingsregler, er målet at netto lånegjeld ikke overstiger 100 % av kommunens brutto driftsinntekter. Pr 31.12.23 innebærer dette at kommunen ligger ca 170 millioner over anbefalt gjeldsnivå. I den situasjonen som er nå med stadig økende rentekostnader vil dette kunne gå ut over driftsrammene og tjenesteytingen i kommunen.

Disposisjonsfondet utgjorde 19 % av kommunens brutto driftsinntekter for 2023. Av samlet disposisjonsfond utgjør akkumulert premieavvik 122,8 mill. kroner ved utgangen av 2023. Redusert med akkumulert premieavvik utgjør disposisjonsfondet 129,6 mill. kroner, som utgjør 9,7% av brutto driftsinntekter.

I 2023 ligger disposisjonsfondet godt innenfor vedtatt handlingsregel. Dette gjør kommunen bedre rustet til å møte utfordringer med økte finanskostnader, og økt egenkapital finansiering av fremtidige investeringer.

Investeringer i varige driftsmidler utgjorde til sammen 65,5 millioner i 2023.

VURDERING AV IKKE ØKONOMISKE KRAV I ÅRSBERETNINGEN

Likestilling er omtalt i kommunens årsberetning.

Etiske retningslinjer og tiltak som er iverksatt for å sikre en høy etisk standard er omtalt i kommunens årsberetning.

Måloppnåelse og andre ikke økonomiske forhold er omtalt i kommunens årsberetning.

Arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestilling og diskrimineringsloven er omtalt i kommunens årsberetning.

VURDERING AV REVISJONENS ARBEID

Kommunens årsregnskap er revidert av Revisjon Midt-Norge SA. Revisjonen skal uttale seg om at årsregnskapet og årsberetningen er avlagt i samsvar med lov og forskrift. Kontrollutvalget er løpende orientert om revisjonsarbeidet i 2023.

Revisjonsberetningen er avgitt 15.04.2024. Revisjonsberetning er avgitt uten presisering eller forbehold.

Kontrollutvalget har fått uavhengighetserklæring fra revisor for 2023.

Revisjonen av årsregnskap og årsberetning for 2023, er etter kontrollutvalgets vurdering utført på en forsvarlig og uavhengig måte.

Sekretariatet, 18.04.2024

Lisbeth Åsjord Tønseth

SAKSNR 10/24: FORVALTNINGSREVISJON FYSISK LÆRINGSMILJØ I GRUNNSKOLEN

SKAL BEHANDLES / ER BEHANDLET I:

UTVALG	SAK NR.	M.DATO	SAKSBEHANDLER	ARKIVNUMMER
KONTROLLUTVALGET	10/24	26.04.24	Sekretariatet v/ Edel Åsjord	

SEKRETARIATETS INNSTILLING:

Kontrollutvalget ber revisor om å gjennomføre planlagte intervju og møter som gjenstår i prosjektet. Saken utsettes til møte i juni.

VEDLEGG

Forvaltningsrevisjon fysisk læringsmiljø i grunnskolen. Revisjon Midt- Norge SA.

SAKSUTREDNING

BAKGRUNN

¹Kontrollutvalget i Nærøysund kommune bestilte den 8. februar 2021 i sak 04/21 en forvaltningsrevisjon om oppvekst/skole og oppfølging av vedtak. Kontrollutvalget ønsket å se på skolemiljø, med vektlegging på fysisk skolemiljø, men også hvor psykososialt miljø ble ivaretatt. Revisor la frem en prosjektplan om skole i kontrollutvalget den 3. juni, sak 12/21. Under behandlingen av prosjektplanen kom det frem at det var pågående prosesser innen skolesektoren som kunne ha relevans for prosjektet. Kontrollutvalget ønsket derfor å avvente igangsettelsen av prosjektet inntil arbeidet som administrasjonen var i gang med, var ferdigstilt. I møte den 1. desember 2022, sak 27/22, bestilte kontrollutvalget revidert prosjektplan innen oppvekst/skole basert på innspill gitt i møtet.

Revisor la frem en innretning til prosjekt i kontrollutvalgsmøte den 9. februar 2023, sak 02/23. Under behandling av innretning til prosjektet ble det gitt følgende innspill til mulige valg av skoler: Rørvik skole, Kolvereid skole, Gravvik skole og Nærøysundet skole. Kontrollutvalget vedtok innretningen til prosjektplanen.

Prosjektets problemstilling:

Kontrollutvalget vedtok følgende problemstilling:

Ivaretar Nærøysund kommune kravene til fysisk læringsmiljø?

Prosjektets avgrensning

Revisor har ikke undersøkt hvordan kommunen fører tilsyn med miljørettet helsevern innenfor barnehage og skole etter forskriften, både tidligere og ny forskrift. I Nærøysund kommune har det vært kommuneoverlegen som har hatt ansvaret for tilsynet. I prosjektplanen ble det skissert at revisor skulle undersøke inne- og

---

¹ Historikk- utdrag fra revisjonens rapport Forvaltningsrevisjon av fysisk læringsmiljø.

uteområdene ved skolene og om disse var i tråd med regelverket. Dette ble gjort av Norconsult i sin tilstandsvurdering fra 2020. Revisor har derfor ikke sett nærmere på dette. Revisor vurderer tilstandsvurderingen fra 2020 som fortsatt aktuell siden det er de samme skolebyggene som eksisterer.

Revisjonens konklusjon

På spørsmål om Nærøysund kommune ivaretar kravene til fysisk læringsmiljø, så konkluderer revisor med at Nærøysund kommune ikke ivaretar alle kravene til fysisk læringsmiljø. Formell plassering av ansvar og oppgaver for fysisk læringsmiljø framstår for revisor som uklart plassert i kommunen. Revisjonen mener at kommunen mangler rutiner for systematisk vedlikehold for sine kommunale skolebygg og har ingen vedlikeholdsplan som sikrer at byggene og uteområdene er i samsvar med lov- og regelverk. Revisor mener at kommunen har et system for å rapportere avvik og behov innenfor fysisk læringsmiljø som fungerer godt, men kommunen kan bli bedre på å følge opp avvikene og behovene som blir meldt. Revisor mener at kommunen ikke oppfyller sin informasjonsplikt ved å gi informasjon om forhold ved skolene som kan påvirke helsen til elevene og skade deres helse. Kommunen har en målsetning om universell utforming i sin bygg, men det er vanskelig å oppfylle denne målsetning i praksis for skolebyggene.

Revisjonens anbefalinger

Med bakgrunn i revisjonens funn og vurderinger, anbefaler revisor at kommunedirektør:

- Tydeliggjør ansvar og oppgaver knyttet til fysisk læringsmiljø.
- Utarbeider vedlikeholdsplan innenfor kommunale skolebygg som skoleeier behandler.
- Sørger for at det gjennomføres systematisk vedlikehold på kommunale skolebygg.
- Sikre at avvikene blir fulgt opp og at melder får tilbakemelding.
- Sørge for at kommunen overholder informasjonsplikten overfor elever og foreldre

VURDERING

Under revisjonens kapittel 1.3 fremkommer metode som er benyttet for innsamling av de ulike data. Valg av intervju som metode er begrunnet ut ifra behovet for kunnskap om fysisk læringsmiljø i Nærøysund kommune. Under metode har revisor beskrevet endring på teknisk enhet i etterkant av datainnsamlingsperioden. Det er ikke gjennomført intervju med kommunalsjef oppvekst slik det fremkommer av rapporten. Det foreligger ikke en formell uttalelse fra kommunedirektøren, viser til revisjonens kommentarer på dette punktet i rapporten.

Sekretariatet mener derfor det kan være hensiktsmessig at revisor får gjennomført de intervju som mangler i rapporten for å sikre at denne informasjonen blir med i rapporten. Samt at det samtidig gis en lengre frist for uttalelse for å sikre evt. merknader/ uttalelse fra kommunedirektøren.

Revisjon Midt-Norge SA ved forvaltningsrevisor vil i møte presentere rapporten.

Sekretariatet 19.04.24
Edel Åsjord

**SAKSNR 11/24 KONTROLLUTVALGETS IDEDUGNAD - RISIKO - OG
VESENTLIGHETSVURDERING AV KOMMUNENS VIRKSOMHET OG EIERSKAP**

SKAL BEHANDLES / ER BEHANDLET I:

<u>UTVALG</u>	<u>SAK NR.</u>	<u>M.DATO</u>	<u>SAKSBEHANDLER</u>	<u>ARKIVNUMMER</u>
KONTROLLUTVALGET	11/24	26.04.24	Sekretariatet v/ Edel Åsjord	

VEDLEGG

Risiko-og vesentlighetsvurdering fra forrige valgperiode (2020). Revisjon Midt-Norge SA.

SEKRETARIATETS INNSTILLING:

Kontrollutvalget ber revisor oversende statistikk/KOSTRA-tall for Nærøysund kommune som grunnlagsdokument for kontrollutvalgets videre arbeid med ROV-analysen. Kontrollutvalget ber sekretariatet oppsummere de innspill som fremkom i møtet. Saken settes opp til møte i juni.

SAKSUTREDNING

Formålet med ROV-vurderingene er å skaffe relevant informasjon om virksomheten til kommunen, slik at det er mulig for kontrollutvalget å legge planer for forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller, og å prioritere mellom ulike områder og selskap der det kan være aktuelt å gjennomføre prosjekt. ROV-vurderingene vil avdekke indikasjoner på avvik eller sårbare områder i forvaltningen og selskapene der kommunen har eierskap, satt i forhold til regelverk, politiske mål og vedtak.

Informasjonsgrunnlag for ROV-analysen – eksempel

- Dokumentanalyse
- Statistikk (Kostratall mv), div undersøkelser mv
- Gjennomgang av selskapsopplysninger i bedriftsdatabase (regnskapsopplysninger og informasjon om eierskap og eierskapsstruktur)
- Prosessmøte - kontrollutvalget. Kunnskap utvalget har. Revisjonens erfaringer og kunnskap. Drøfting med kommunens administrative ledelse, tillitsvalgte, ansatte.
- Rapporter mv

VURDERING

Nye KOSTRA-tall for 2023 er tilgjengelig fra 15. mars. Det kan være aktuelt å be revisor utarbeide grunnlagsdokumenter - statistikk/ oppdaterte KOSTRA-tall på møte i juni. Dette som kan benyttes som grunnlag for de innspill og vurderinger som er fremkommet i møte om risiko av kommunens virksomhet. Kontrollutvalget vil i møte ha en idedugnad og drøfte både risikoområder i kommunen samt tema og selskaper

som kan være aktuelle for prosjekter i valgperioden.

I møte tas det utgangspunkt i tidligere ROV-analyse. Revisor vil i møte presentere statistikk og nye KOSTRA-tall.

Sekretariatet, 19.04.2024

Edel Åsjord

**SAKSNR 12/24: KONTROLLUTVALGETS OPPFØLGING AV
KOMMUNESTYRETS VEDTAK I SAK 136/23 OM KONKURRANSEUTSETTING
AV REVISJONSTJENESTER**

SKAL BEHANDLES / ER BEHANDLET I:

UTVALG	SAK NR.	M.DATO	SAKSBEHANDLER	ARKIVNUMMER
KONTROLLUTVALGET	12/24	26.04.24	Sekretariatet v/Edel Åsjord	

SEKRETARIATETS INNSTILLING:

Kontrollutvalget ber sekretariatet utarbeide et notat om revisjonsordning til neste møte. Kontrollutvalget legger til grunn kommunelovens § 24-1, samt veileder utarbeidet av FKT for dette arbeidet.

VEDLEGG

Link til kommunens møteprotokoll fra møte 14.12.23 :

<file:///C:/Users/Edel%C3%85sjord/Documents/N%C3%A6r%C3%B8ysund/2024/M%C3%B8te%2026.%20april/12-24%20vedlegg%20m%C3%B8teprotokoll.PDF>

FKT: Veileder for sekretariat for kontrollutvalg

SAKSUTREDNING

INNLEDNING

Når det gjelder valg av revisor reguleres dette av Kommuneloven § 24-1, og lyder slik:

“Kommunestyret og fylkestinget avgjør selv om kommunen eller fylkeskommunen skal ansette egne revisorer, delta i et interkommunalt samarbeid om revisjon eller inngå avtale med en annen revisor. Kommunestyret og fylkestinget velger selv revisor. Vedtak etter første og andre ledd treffes etter innstilling fra kontrollutvalget.”

Forum for kontroll og tilsyn har utarbeidet en veileder som bl.a. peker på fremgangsmåte ved behandling av slike saker. Denne er vedlagt saken.

Utdrag fra veileder - FKT

«Når kommunen eller fylkeskommunen har gjort vedtak om at de ønsker å vurdere revisjonsordningen sin, må sekretariatet være i stand til å forberede sak til kontrollutvalget på dette. Et slikt ønske kan være initiert av kommunestyret eller kontrollutvalget kan på eget initiativ ta opp spørsmålet.

Som det går frem av kommuneloven § 24-1, § 78.3, skal dette skje etter innstilling fra kontrollutvalget. En slik sak bør inneholde vurderinger for og mot på disse tre alternative løsningene:

- a. ansette egne revisorer (ansatt i kommunen)*
- b. delta i interkommunalt samarbeid om revisjon (kommunalt politisk råd eller*

kommunalt oppgavefelleskap)

c. inngå avtale med annen revisor (konkurransetsetting)

Når kontrollutvalget har drøftet seg frem til en innstilling på valg av revisjonsordning skal saken legges frem for kommunestyret som gjør endelig val «

Dersom kommunen velger å konkurransetsette revisjonstjenestene er dette også regulert i kommuneloven § 24-1. Sekretariatet må kunne bidra med dette i en slik prosess:

- a. Lage sak til kommunestyret for å få nødvendig fullmakt til kontrollutvalget for å kjøre prosessen*
- b. Utarbeide forslag til konkurransegrunnlag som blir godkjent av kontrollutvalget*
- c. Kunngjøring av konkurransen på Doffin mv.*
- d. Åpning av tilbud og vurdere om kvalifikasjonskrav er innfridd*
- e. Evaluering av tilbud*
- f. Utarbeiding av anskaffelsesprotokoll*
- g. Legge frem forslag til evaluering av tilbudene for kontrollutvalget*
- h. Legge frem forslag til kontrollutvalget på innstilling til valg revisor*
- i. Sørge for at kommunestyret gjør endelig vedtak om valg av revisor*
- j. Skrive tildelingsbrev*
- k. Behandle eventuelle klager «*

VURDERING

Nærøysund kommune har avtale med Revisjon Midt-Norge SA som revisor. Virksomheten er organisert som et samvirkeforetak. Eierandelen er fastsatt etter kommunestørrelse.

Nærøysund kommune er i en krevende økonomisk situasjon, og kommunen vil gjennomføre ulike tiltak for å redusere kostnader. Det vises til kommunestyrets vedtak i sak 136/24 som omhandler konkurranseutsetting av revisjonstjenester, side 62 i protokollen : « *Konkurransetsette revisjon – Kontrollutvalget bes forberede konkurransegrunnlag i samarbeid med kommunedirektøren.* »

Kontrollutvalget vil i møte 26. april drøfte oppfølging av denne saken.

Sekretariatet, 19.04.24
Edel Åsjord

FORUM FOR KONTROLL OG TILSYN

VEILEDER

Sekretariat for kontrollutvalg

Innhold

SEKRETARIAT FOR KONTROLLUTVALG	1
1. ARBEIDSGRUPPENS SAMMENSETTING OG MANDAT	3
1.1. Avgrensning av mandatet	3
1.2. Bakgrunn	3
2. RAMMEFAKTORER FOR SEKRETARIATET	4
2.1. Lovkrav	4
2.2. Kontrollutvalget som oppdragsgiver	4
2.3. Forholdet til revisjonen	5
2.4. Kompetanse og kapasitet	5
2.5. Kontrollutvalgsboken	5
3. BESTILLER-/UTFØRERMODELLEN	7
4. REGNSKAPSREVISJON	8
5. ANALYSE OG PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON OG EIERSKAPSKONTROLL ...	9
5.1. Risiko- og vesentlighetsvurdering	9
5.2. Planer	10
5.3. Bestilling av revisjonsrapporter	10
6. MØTENE I KONTROLLUTVALGET	12
6.1. Forberedelse av møte i kontrollutvalget	12
6.2. Saksbehandling	13
6.3. Utsending av møteinnkalling	14
6.4. Avvikling av møte	15
6.5. Etterarbeid	15
7. HENVENDELSER TIL KONTROLLUTVALGET	16
8. VALG AV REVISOR OG SEKRETÆR	17
8.1. Valg av revisor	17
8.2. Valg av sekretær	18
9. KONTROLLUTVALGET SIN ROLLE I FM. KOMMUNESAMMENSLÅING	19
10. FOLKEVALGTOPPLÆRING FOR KONTROLLUTVALGET	20
11. ÅRSMELDING	21
12. MÅLFORM	21
13. AKTUELLE LENKER	21

1. Arbeidsgruppens sammensetting og mandat

Veilederen er laget av en arbeidsgruppe bestående av:

- a. Roald Breistein, leder og styremedlem i FKT, Sekretariat for kontrollutvalet, Hordaland fylkeskommune
- b. Hilde Vatnar Selnes, nestleder i styret i FKT, medlem i kontrollutvalget i Namsos
- c. Anne-Karin Femanger Pettersen, Generalsekretær i FKT og tidligere leder i Østfold kontrollutvalgssekretariat
- d. Rolleiv Lind, leder i kontrollutvalget i Tromsø kommune

Arbeidsgruppens mandat har vært å utarbeide en veileder som beskriver:

- a. Standarder for utøvelse av sekretariatfunksjonen for kontrollutvalg inkludert hva kontrollutvalget kan forvente å få av tjenester fra sitt sekretariat
- b. Nødvendig kompetansekrav for sekretariatfunksjonen for kontrollutvalg
- c. Størrelse på sekretariatene

1.1. AVGRENSNING AV MANDATET

Denne veilederen inneholder kun en kort omtale av kontrollutvalget sin rolle når det gjelder tilsyn med revisjonen. Temaet er dekket av veileder om Påse-ansvaret overfor regnskapsrevisor.

Vi har videre valgt å avgrense veilederen til ikke å omfatte tema fra tidligere veiledere som FKT har utarbeidet:

- a. FKTs Veileder for høringer
- b. Veileder - arkivordning for kontrollutvalgssekretariat

Før vi ser nærmere på selve saksbehandlingen i sekretariatene, kan det være nyttig å se på noen viktige rammefaktorer for sekretariatet: lovgrunnlag, kontrollutvalget som oppdragsgiver, forholdet til revisjonen og kompetanse og kapasitet.

1.2. BAKGRUNN

Deloitte's Evaluering av kontrollutvalg og kontrollutvalgssekretariat fra 2014 viste store variasjoner mellom sekretariatene både når det gjelder hvor mye tid som benyttes på utvalgene og hvilke oppgaver som utføres. Likevel var omtrent alle kontrollutvalgslederne som ble spurt, fornøyd med sitt sekretariat. Det er en utfordring at kontrollutvalgene mangler sammenligningsgrunnlag, og at det i utgangspunktet kan være vanskelig å vite hva som kan og bør forventes av sekretariatene.

Deloitte's undersøkelse av hva kontrollutvalgssekretariatene faktisk gjør, viser at sekretariatene i hovedsak har tre roller: «saksbehandler», «utreder» og «administrator», men balansen mellom rollene varierer. Alle sekretariatene er «administratorer», og en betydelig andel av sekretariatene fungerer som «saksbehandler» ved å gi egne vurderinger i saksfremstillinger. Det er også noen som fungerer som «utreder» for sine kontrollutvalg, ved at de utfører overordnet analyse, selskapskontroll eller andre oppdrag basert på bestillinger fra utvalget.

Det er ulike oppfatninger av hvilke oppgaver sekretariatene bør utføre innenfor de tre rollene. Diskusjonen oppstår særlig i skjæringsflaten mellom sekretariat og revisjon, for eksempel om sekretariatene kan utføre risiko- og vesentlighetsvurderinger, eller om den faller innunder «revisjonsoppdraget»? Og videre om sekretariatet kan gi vurderinger av revisors arbeid i sine saksfremlegg når revisor selv er ansvarlig for sitt arbeid?

2. Rammefaktorer for sekretariatet

2.1. LOVKRAV

I kommunelovens § 23-7 står det at «Kommunestyret og fylkestinget skal sørge for at kontrollutvalget får sekretariatsbistand som tilfredsstillende utvalgets behov.»

Sekretariatets funksjon er beskrevet i koml. § 23-7:

«Kommunestyret og fylkestinget skal sørge for at kontrollutvalget får sekretariatsbistand som tilfredsstillende utvalgets behov.

Sekretariatet skal påse at de sakene som behandles av kontrollutvalget, er forsvarlig utredet, og at utvalgets vedtak blir iverksatt.

Sekretariatet skal være uavhengig av kommunens eller fylkeskommunens administrasjon og av den eller dem som utfører revisjon for kommunen eller fylkeskommunen.

Sekretariatsfunksjonen kan ikke legges til

- a. ansatte i kommunen eller fylkeskommunen som har andre arbeidsoppgaver enn å være sekretær for kontrollutvalget
- b. den som utfører revisjon for den aktuelle kommunen eller fylkeskommunen
- c. medlemmer av kontrollutvalget, kommunestyret eller fylkestinget i den aktuelle kommunen eller fylkeskommunen.

Den som utfører sekretariatsoppgaver for kontrollutvalget, er direkte underordnet kontrollutvalget og skal følge de retningslinjer og pålegg som utvalget gir.

Kommunestyret og fylkestinget velger selv sekretariat for kontrollutvalget etter innstilling fra kontrollutvalget.»

2.2. KONTROLLUTVALGET SOM OPPDRAGSGIVER

Kontrollutvalgets hovedoppgave er å føre kontroll med forvaltningen i kommunen på vegne av kommunestyret. Oppgaven omfatter også kontroll med at aktiviteten i alle politiske utvalg skjer i tråd med lover, regler og politiske vedtak. Dette kontrollansvaret gjelder likevel ikke for kommunestyret bortsett fra dersom det har gjort, eller er i ferd med å gjøre et ulovlig vedtak. Kontrollutvalget skal uansett ikke blande seg bort i hensiktsmessigheten av et politisk vedtak.

Kontroll utføres i nært samarbeid med sekretariatet. Sekretariatet skal være kontrollutvalgets operative ledd og skal sørge for at det blir foretatt kontroll med administrasjon og revisjon. Videre skal sekretariatet påse at de saker som behandles av kontrollutvalget er forsvarlig utredet og at utvalgets vedtak blir iverksatt. Sekretariatet skal ellers utføre de oppgaver som kontrollutvalget ber om innenfor vedtatte økonomiske rammer.

Det bør utarbeides en aktivitetskalender/møteplan for aktiviteten i kontrollutvalget. Her kan «måoppgavene» (pålagte oppgaver) som skal utføres i løpet av året, ligge - i tillegg til oppgaver kontrollutvalget selv har valgt å prioritere.

Kontrollutvalget er oppdragsgiver i forbindelse med å utarbeide planer for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll, i tillegg til å bestille forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og regnskapsrevisjon hos revisor. Kontrollutvalget er også oppdragsgiver ved bestilling av orienteringer fra kommunedirektøren.

Det er viktig at kontrollutvalgene utformer gode og konkrete bestillinger. Sekretariatet bistår kontrollutvalget med dette arbeidet. Kontrollutvalgene må kunne forvente at sekretariatet gir nødvendig og tilstrekkelig informasjon, slik at kontrollutvalget kan fatte beslutninger.

2.3. FORHOLDET TIL REVISJONEN

Revisjonen skal ikke utføre sekretariatsoppgaver. Sekretariatet skal bistå kontrollutvalget i deres kontroll av at revisjonen utfører oppgavene sine slik den skal. Hvis revisjonen kunne utføre sekretariatsoppgaver, ville det bli kontroll av eget arbeid.

Tilsvarende skal sekretariatet ikke utføre revisjonsoppgaver. I Prop. 46 L (2017-2018), kap. 24.5.4 foreslår departementet i denne sammenhengen en tydelig grensegang for sekretærens oppgaveutførelse: «*Departementet tar ikke mål av seg å gi en heldekkende og fullstendig beskrivelse av de rammene lovforslaget gir for kontrollutvalgssekretariatets oppgaver. Det synes likevel hensiktsmessig å ta utgangspunkt i den internasjonale definisjonen på revisjon i NS-EN ISO 9000:2000, slik noen høringsinstanser foreslår.*»

Oppgaver som ikke er revisjonsoppgaver, tilhører kontrollutvalgssekretariatets arbeidsfelt.

2.4. KOMPETANSE OG KAPASITET

Forutsetning for et fungerende kontrollutvalg er at sekretariatet har, eller har tilgang på, en bredt sammensatt kompetanse og tilstrekkelig kapasitet. Det er også en forutsetning at sekretariatene er habile i forhold til kommune-/fylkesadministrasjonen og til valgt revisjonsordning.

FKT er av den oppfatning at bred kompetanse betyr at minimum én ansatt i sekretariatet har relevant høyere utdanning fra universitet eller høyskole. Antall ansatte med høyere utdanning avhenger naturligvis av størrelsen på sekretariatet. Da kommunereformen gir færre, men større kommuner, er det naturlig at mange sekretariat blir større og kravet til relevant kompetanse høyere. Dette vil spesielt være aktuelt for sammenslåtte kommuner som ikke har hatt samme sekretariat tidligere.

Kontrollutvalgene er avhengige av et sekretariat som har faglig tyngde og kapasitet til å bistå dem i

arbeidet. Det stilles ikke formelle krav om kompetanse til kontrollutvalgets medlemmer. Kontrollutvalget er et lekmannsorgan, det er derfor av avgjørende betydning at sekretariatet har formal- og realkompetanse som «spiller kontrollutvalgene gode».

Det er etter FKT sin mening også viktig at sekretariatene har flere ansatte, gjerne med forskjellig utdanning, realkompetanse og bakgrunn. Dette vil bl.a. bidra til at sekretariatene blir mindre sårbare ved sykdom og annet fravær. Videre vil man få et bredere faglig miljø som man kan spille på med tanke på diskusjoner om hvordan man skal løse vanskelige enkeltsaker. Et bredere fagmiljø i sekretariatet vil også bidra til at slike enkeltsaker, som ofte gir spesiell innsikt om forvaltningens saksbehandling i praksis, i det hele tatt kommer opp til behandling i stedet for kanskje å bli oversett.

2.5. KONTROLLUTVALGSBOKEN

Kontrollutvalgsboken er Kommunal- og moderniseringsdepartementets veileder. I denne veilederen redegjør departementet for sin generelle forståelse av kommuneloven og de aktuelle forskriftene. Veilederen beskriver kontrollutvalgets roller og ansvar. Den beskriver også kontrollutvalgssekretariatets rolle bl.a. på denne måten:

I tillegg til å påse at kontrollutvalgets saker er forsvarlig utredet og forberedt, vil sekretariatet ivareta oppgaver som å:

- a. lage og sende ut møteinnkalling
- b. påse at saker fra kontrollutvalget kommer til kommunestyret for behandling
- c. praktisk tilrettelegging av møter
- d. skrive protokoll fra møtene og sende ut utskrifter/informere om vedtakene
- e. sørge for at nettsidene til kontrollutvalget blir oppdatert
- f. følge opp vedtakene i kontrollutvalget

Sekretariatets oppgaver omfatter også arkivering og journalføring av kontrollutvalgets saker, møteprotokoller og korrespondanse. Sekretariatet skal opprette et eget arkiv eller en egen arkivdel for kontrollutvalget som tilfredsstillende kravene i arkivloven med forskrifter. Ansvar for arkivet kan ikke legges til administrasjonssjefen, fordi sekretariatsfunksjonen ikke ligger under administrasjonssjefens myndighetsområde.

Sekretariatet kan utarbeide overordnet analyse og planer for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll og gjennomføre selskapskontroll som ikke omfatter forvaltningsrevisjon.

Kontrollutvalgsboken er viktig, men som vi ser er den lite konkret når det gjelder å veilede sekretariatene i sitt daglige virke.

3. Bestiller-/utførermodellen

Arbeidsfordelingen mellom kontrollutvalget og revisjonen kan beskrives som en bestiller-/ utførermodell. Det vil si at kontrollutvalget bestiller oppdrag hos revisjonen, som leverer etter bestilling. Sekretariatet skal bistå i dette arbeidet både før og etter behandlingen og vedtak er gjort. Når sekretariatet utøver bestillerfunksjonen, må kontrollutvalget kunne forvente at sekretariatet har den samme avstanden til revisor som det forventes av utvalget.

Grunnlaget for en slik bestiller-/ utfører-tenkning kan vi finne i forarbeidene til den forrige kommuneloven av 1992 (Ot. Prp.nr 70 s. 57). Der står det at «Kontrollutvalget skal utøve en tilsynsfunksjon overfor revisjonen, og skal følge opp at kommunen får de revisjonstjenester den har bestilt. Dette tilsier en viss avstand og uavhengighet i forhold til revisjonen».

Kontrollutvalgets bestillerrolle kommer tydeligst til uttrykk i den forrige kommunelovens bekrivelse av utvalgets ansvar for å påse at det gjennomføres forvaltningsrevisjon (jf. § 77 nr. 4). Merknadene til § 9 i den forrige kontrollutvalgskriften forklarer at «i dette ligger at kontrollutvalget har en «bestillerrolle» i forbindelse med forvaltningsrevisjon».

I merknadene til § 20 i den forrige kontrollutvalgskriften står det videre: «I tillegg er det sekretariatet som utøver bestillerfunksjonen i forhold til forvaltningsrevisjon og regnskapsrevisjon dersom kommunestyret/ fylkestinget vedtar å benytte annen enn egen ansatt revisor til å utføre slik revisjon.»

I kapittel 5 beskrives hvordan vi mener bestiller-/ utførermodellen må forstås og praktiseres når det gjelder overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll.

4. Regnskapsrevisjon

Påse-ansvaret overfor revisor knyttet til regnskapsrevisjon er fastsatt i Forskrift om kontrollutvalg og revisjon, § 3.

Kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon:

«Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at

- a. kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper og årsberetninger blir revidert på en betryggende måte
- b. regnskapsrevisjonen utføres i samsvar med lov, forskrift og kontrollutvalgets instruksjer og avtaler med revisor
- c. regnskapsrevisjonen blir utført av revisorer som oppfyller kravene i kapittel 2 og 3»

Regnskapsrevisjonen er i stor grad regulert av forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner, internasjonale og nasjonale standarder mv. og skal gjennomføres i tråd med god kommunal revisjonsskikk. I løpet av et regnskapsår vil kontrollutvalget bl.a. behandle følgende saker som angår regnskapsrevisjonen:

- a. Revisor presenterer revisjonsplan for regnskapsåret
- b. Orientering fra revisor i løpet av året om status i regnskapsrevisjonen
- c. Revisors presentasjon av gjennomført interimrevisjon
- d. Eventuelle nummererte brev
- e. Eventuelle varsler om misligheter
- f. Revisjonsmelding i forbindelse med årsoppgjørrevisjonen
- g. Årsrapport eller lignende fra revisor

For nærmere redegjørelse for påse-ansvaret, viser vi til Veileder - kontrollutvalgets påse-ansvar overfor regnskapsrevisor

5. Analyse og plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll er viktige verktøy for kommunens øverste politiske organ for å føre tilsyn og kontroll med kommunens totale forvaltning og de resultater som oppnås.

Det er kontrollutvalget som har ansvaret for at det utføres forvaltningsrevisjon i kommunen. Dette framgår av kommuneloven § 23-3:

«Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak.»

Kontrollutvalget skal videre påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m. jf. kommuneloven § 23-4.

Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

I kommuneloven er forvaltningsrevisjon i selskaper definert som en revisjonsoppgave jf. § 23-3. Kontrollutvalget og kontrollutvalgssekretariatet vil på sin side ha som oppgave å planlegge og bestille forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller, samt å følge dem opp i ettertid.

5.1. RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERING

Plan for forvaltningsrevisjon skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet og virksomheten i kommunens eller fylkeskommunens selskaper. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon jf. kommuneloven § 23-3.

Kontrollutvalget står etter loven fritt med hensyn til hvem som skal utføre risiko- og vesentlighetsvurdering forvaltningsrevisjon. Det kan være kontrollutvalgets sekretariat, kommunens revisor, eller andre. Vurderingene må likevel gjennomføres slik at kontrollutvalget får et godt bestillingsverktøy som medlemmene føler eierskap til. For å få det til, bør kontrollutvalget bidra på ulike stadier i prosessen. Dersom sekretariatet har nødvendig ressurser og kompetanse, bør risiko- og vesentlighetsvurderingen som hovedregel ligge fast som en del av sekretariatets oppgaver. Dette i nært samarbeid med kontrollutvalget og revisjonen.

Det kan være en fordel å ha en innledende dialog med utvalget for å foreslå/presentere en metodikk for analysearbeidet.

Mange kontrollutvalg har videre god erfaring med å benytte ulike former for seminarer og arbeidsmøter i selve analysearbeidet. Slike prosesser er ofte basert på innsamlet informasjon som, sammen med kontrollutvalgets egne erfaringer, danner grunnlag for å vurdere kommunens ulike tjenesteområder og eierstyring. Det er viktig at det blir lagt til rette for en bred og god prosess som sikrer at alle kontrollutvalgsmedlemmene deltar og får uttrykt sin mening.

Kartlegging av risiko kan gjøres gjennom flere ulike handlinger og møtepunkter:

- a. Sentrale styringsdokumenter, slik som siste handlingsplan med budsjett, siste årsrapport og andre nye kommuneplaner, bør spille en sentral rolle i kartleggingen. Kommunens eiermelding og eierstrategi er relevante dokumenter knyttet til risiko- og vesentlighetsvurderingen når det gjelder eierskapskontroll. Gjennomgang av

kommunens egne dokumenter bidrar til å kartlegge hva kommunen selv oppfatter som relevante risikofaktorer i kommende planperiode, både fra kommunestyrets og kommunedirektørens side.

- b. Statistikk fra SSB/KOSTRA, tilsynsrapporter fra fylkesmannen og andre tilsynsmyndigheter og KOFA kan være relevant å ta med.
- c. Løpende dialog med forvaltningen i forbindelse med prosjektarbeidet er en viktig kanal for informasjon. Det forekommer for eksempel at revisor avdekker risikoområder som går utover det som revideres i den enkelte forvaltningsrevisjon.
- d. Dialog med kommuneansvarlig regnskapsrevisor for å kartlegge erfaringer og oppfatning av risikofaktorer innenfor ulike deler av kommunen. Ytterligere kan kontakt med øvrig fagmiljø, litteratur og publikasjoner på området, samt nyhetsbildet bidra til å kartlegge forhold som det kan være grunn til å se nærmere på.
- e. Møte med kommunedirektøren og kommunalsjefer i kartleggingsfasen med den hensikt å få administrasjonens innspill på aktuelle risikoområder i kommunen.
- f. I tillegg til interne seminar i kontrollutvalget, kan det også arrangeres fellesmøter med f. eks kommunedirektør/kommunalsjefer og ordfører/gruppeledere, KU-leder og sekretariat hvor forslag til områder blir diskutert.
- g. I overgangen mellom to valgperioder, bør også avtroppende kontrollutvalg og ordfører få anledning til å gi råd og tips til nytt utvalg

Risiko- og vesentlighetsvurderingene kan legges som vedlegg til saken som gjelder selve planen. Risiko- og vesentlighetsvurdering for neste planperiode kan nedfelles som et oppdrag i planen som er til behandling.

5.2. PLANER

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennom-

føres forvaltningsrevisjoner. Planen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen jf. kommuneloven § 23-3.

Eksempel på vedtak/innstilling til forvaltningsrevisjonsplan:

Kontrollutvalget oversender saken til kommunestyret med følgende innstilling til vedtak:

- a. Det skal i perioden 20xx-20xx gjennomføres forvaltningsrevisjon i henhold til kontrollutvalgets forslag til Forvaltningsrevisjonsplan 20xx-20xx (vedlagt kan det ligge en plan/dokument som beskriver og evt. også problematiserer tema)
  - Tema/Navn på prosjekt
- b. Kontrollutvalget gis fullmakt til å foreta nærmere planlegging av hver forvaltningsrevisjon, herunder vedta de enkelte undersøkelser/prosjektplaner og inngå avtaler om gjennomføring med revisjonen
- c. Kontrollutvalget skal fortløpende sende forvaltningsrevisjonsrapporter til kommunestyret med innstilling til vedtak. Kontrollutvalget skal også rapportere resultatene av forvaltningsrevisjonene og oppfølgingen av disse i årsmeldingen som sendes til kommunestyret.
- d. Kommunestyret delegerer til kontrollutvalget å vurdere eventuelle behov for endringer i planen i planperioden.

5.3. BESTILLING AV REVISJONSRAPPORTER

I forbindelse med at kontrollutvalget skal bestille en ny forvaltningsrevisjon eller eierskapskontroll bør det gjennomføres en idédugnad i et utvalgsmøte. En slik

idédugnad bør starte med at kontrollutvalget, med utgangspunkt i gjeldende plan, diskuterer seg frem til hvilket revisjonsprosjekt man ønsker å få gjennomført nå. Det er selvsagt mulig å vurdere om en skal velge andre enn det neste prioriterte prosjektet på planen dersom f.eks. ny aktualitet eller endret risikobilde i kommunen skulle tilsi det.

Når kontrollutvalget har bestemt hva som skal revideres, bør man definere og avgrense prosjektet nærmere ved å utforme et formål med revisjonen. Videre bør man formulere problemstillinger/moment som en vil at revisor skal finne svar på. I dette arbeidet kan utvalget dra veksler på omtalen av aktuelt prosjekt, slik det kommer fram i gjeldende risiko- og vesentlighetsvurdering og plan for forvaltningsrevisjon. Her bør kontrollutvalget også ha en mening om omfanget på revisjonen, f.eks. om man skal gå i dybden eller mer i bredden.

Resultatet av dette arbeidet bør ende opp med at kontrollutvalget, på bakgrunn av det som kom frem i møtet, ber revisor levere forslag til prosjektplan som inkluderer formål, problemstillinger, eventuelle avgrensinger, ressursbruk og tidspunkt for levering av revisjonsrapport. Forslag til prosjektplan bør behandles

i neste møte i kontrollutvalget. Dersom utvalget ønsker at det blir gjort endringer i denne må revisor bli bedt om å levere en ny redigert versjon av prosjektplanen.

I dette arbeidet bør det kunne forventes at sekretariatet styrer prosessen og sørger for å få fremdrift i arbeidet, i tillegg til at revisjonen bidrar i arbeidet i møtet, slik at man på en best mulig måte kommer frem til en god bestilling som gir svar på det kontrollutvalget ønsker svar på.

Det er kontrollutvalget som uansett skal være i førersetet i dette arbeidet. Litt forenklet kan vi si at det er kontrollutvalget som bestemmer *hva* som skal revideres mens revisjonen bestemmer *hvordan* det skal revideres. Det siste er likevel ikke til hinder for at kontrollutvalget bør få komme med innspill til revisor på f.eks. hvilke skoler som skal velges ut, hvem som bør intervjues eller hvem som bør delta i en spørreundersøkelse.

6. Møtene i kontrollutvalget

6.1. FORBEREDELSE AV MØTE I KONTROLLUTVALGET

Forberedelser til kontrollutvalgets møter bør følge de samme prinsipper som gjelder generelt for folkevalgte organer i kommunen. Det er organets leder som har ansvaret for å sette opp saksliste til møtene, jf. kommuneloven § 11-3.

Kontrollutvalgsboken foreslår at sekretariatet setter opp en årsplan for kontrollutvalget som inneholder møtetidspunkt, planlagte/faste saker og annen aktivitet, for eksempel virksomhetsbesøk.

Det er viktig å koordinere møtedatoer med kommunestyremøter og andre utvalgsmøter, særlig i forbindelse med behandling av kommunens årsregnskap og årsmelding.

I god tid før utsending av sakspapirer (10-14 dager før) bør sekretariatet sette opp et forslag til saksliste som sendes til utvalgsleder i en e-post. Sakene som sekretæren foreslår, kan ha sin bakgrunn i faste saker gjennom året, bestillinger fra kontrollutvalget i tidligere møter, eventuelle henvendelser fra innbyggere i kommunen eller andre, mv. Det bør forventes at sekretariatet på forhånd har hatt samtaler med revisor om hvilke saker som forventes og frister for levering. Kontrollutvalgslederen bør gjennomgå sakslisten med sekretæren og komme med sine innspill innen rimelig tid slik at sekretæren får tid til å forberede sak på evt. nye innspill fra lederen.

Saklisten kan inneholde både forslag til «politiske saker» og forslag til «referatsaker» som kan være aktuelle for kontrollutvalget.

Referatsaker kan være saker fra kommunestyret som det er aktuelt for kontrollutvalget å kjenne til, for eksempel hvordan saker fra kontrollutvalget er behandlet. Videre er det også en god praksis fra sekretæren om hun

sjekker om fylkesmannen har gjennomført tilsyn siden sist møte. Det samme kan gjøres i de tilfellene der KOFA har behandlet saker som gjelder kommunen. I kontrollutvalg som har mange forvaltningsrevisjonsrapporter til behandling i løpet av et år, kan det også være en god ide å legge fram en oversikt over status for kommuneledertørens oppfølging av disse. På denne måten kan kontrollutvalget ta stilling til om de iverksatte tiltakene er gode nok til å kunne si seg ferdig med oppfølging av rapporten eller ikke. Det er viktig å huske på at en forvaltningsrevisjon ikke er ferdig før den er fulgt opp.

Sekretariatet bør også i de innledende samtalene med kontrollutvalgslederen, avklare om det er saker som bør behandles for lukkede dører. I så fall er det sekretariats ansvar å sørge for at hjemmel for vedtak om lukking blir opplyst om i møtet og protokollført.

Videre kan det være hensiktsmessig å avklare på forhånd om det blir behov for å diskutere habilitet knyttet til behandlingen av enkeltsaker. Sekretariatet kan bistå kontrollutvalget ved å forberede en begrunnelse for vedtak om habilitet/inhabilitet. Det er utvalget som gjør vedtak om habilitet / inhabilitet og dette må gå tydelig fram av protokollen, med kort henvisning til bakgrunnen for spørsmålet og hjemmel for vedtaket.

Sekretariatet må også i god tid på forhånd gjøre nødvendige avtaler med kommunedirektør eller andre som kontrollutvalget ønsker skal komme i møtet for å gi generelle orienteringer eller utfyllende informasjon om saker som skal behandles. Noen ganger kan det være behov for at flere fra administrasjonen møter i kontrollutvalget knyttet til en bestemt sak. I alvorlige saker kan det kanskje være hensiktsmessig å organisere en høring. Høring er et virkemiddel som fortrinnsvis bør brukes i spesielle saker der kontrollutvalget har behov for å få informasjon direkte fra kildene som et supplement til øvrige virkemidler. Jf. FKTs veileder for høring i kontrollutvalg (april 2014).

Det er også naturlig at sekretariatet foreslår og tilrettelegger for virksomhetsbesøk. Det er en fin anledning til det når kontrollutvalget skal behandle en forvaltningsrevisjon av selskapet.

I forberedelsene til møtet bør det også være sekretariatets oppgave å bestille møterom og evt. bevertning.

6.2. SAKSBEHANDLING

Saksfremlegg

Saker legges frem for kontrollutvalget ved at sekretariatet lager et saksfremlegg for hver enkelt av de politiske sakene. Forvaltningsrevisjonsrapporter og annen dokumentasjon er vedlegg til saksfremleggene.

De fleste kontrollutvalgssekretariatene benytter elektronisk saksbehandlingssystem.

Hensikten med saksfremleggene er å gi kontrollutvalget informasjon, vurderinger og forslag til vedtak. De skal hjelpe utvalget med å utøve sin bestillerrolle og tilsynsfunksjon overfor revisjonen og å føre kontroll med administrasjonen. Saksfremleggene må belyse saksforholdet godt nok, slik at kontrollutvalget kan fatte sine beslutninger på et mest mulig opplyst grunnlag. Å la revisjonen skrive saksfremlegg vil være brudd på bestemmelsene om at revisor ikke kan være sekretariat for kontrollutvalget, jf. kommuneloven § 23-7.

Saksopplysninger

Saksfremlegget må inneholde «saksopplysninger», for eksempel bakgrunnen for at saken kommer opp og hovedinnholdet i brev eller en rapport som er vedlagt saken. Revisors vurderinger i en rapport eller et brev, og kommunedirektørens kommentarer til disse, er i denne sammenhengen å regne som saksopplysninger i sekretariatets saksfremlegg. Sekretariatet må vurdere hvor mye av innholdet i en rapport som skal gjentas i saksfremlegget. Noen ganger kan det være tilstrekkelig å gjenta revisors konklusjon og eventuelle anbefalinger. Sekretariatet må ta med saksopplysninger i saksfremlegget med det i tankene at opplysningene

skal gi kontrollutvalget en kortfattet og god oversikt over saken som skal behandles.

Vurdering

Saksfremlegget må videre inneholde en vurdering. En viktig del av vurderingen er å drøfte om saken som skal behandles i kontrollutvalget, er forsvarlig utredet, jf. Kommuneloven § 23-7.

Kontrollutvalgene kan be sekretariatene om å innhente informasjon for å få belyst saker for så å vurdere denne opp mot et regelverk, vedtak e.l. uten at dette skal betraktes som en revisjonsoppgave.

Når revisor leverer forslag til en prosjektplan, en forvaltningsrevisjonsrapport en eierskapskontrollrapport eller andre undersøkelser, har sekretariatet et ansvar for å vurdere om revisor har levert i tråd med kontrollutvalgets bestilling. Deloitte rapporten viser at det bare er ca. 50 % av sekretariatene som gjør slike vurderinger. Når sekretariatet har mottatt en forvaltningsrevisjonsrapport fra revisjonen, da er det sekretariatets oppgave å påse at det er sammenheng mellom vedtatte problemstillinger, rapportens revisjonskriterier, metodevalg, datainnsamling og vurderinger (jf. standardkravene til forvaltningsrevisjonsrapporter RSK 001). Hvis sekretariatet er i tvil om revisor har levert i tråd med bestillingen, bør sekretariatet gå i dialog med revisor for å avklare om det er mangler som bør rettes opp. Det ligger ikke til sekretariatets mandat å innhente nye faktaopplysninger for å belyse og vurdere problemstillinger som sekretariatet mener revisjonen ikke har svart på. Hvis rapporten har åpenbare mangler i henhold til standardkravene som vanskelig lar seg rette på kort varsel, bør sekretariatet vurdere om saken skal sendes tilbake til revisor med beskjed om at leveringen ikke er i tråd med bestillingen.

Forslag til vedtak bør bygge på sekretariatets vurderinger av hva som er relevant for kontrollutvalget og kommunestyret å kommentere nærmere, understreke etc., for eksempel revisors anbefalinger og hvordan anbefalinger bør følges opp.

Innstillingsrett og uttalelser

På bakgrunn av dagens kommunelov skal kontrollutvalget rapportere og har innstillingsrett direkte til kommunestyret når det gjelder bl.a. følgende saker:

- a. Plan for forvaltningsrevisjon
- b. Plan for eierskapskontroll
- c. Forvaltningsrevisjonsrapporter
- d. Eierskapskontrollrapporter
- e. Årsmelding for kontrollutvalget som også kan inneholde resultatet av oppfølging av tidligere gjennomførte revisjonsrapporter
- f. Valg av revisjonsordning
- g. Eventuelt valg av revisor
- h. Valg av sekretariatsordning
- i. Eventuelt valg av sekretær

Videre skal kontrollutvalget gi uttalelse

bl.a. i følgende saker jf. kommuneloven § 14-3:

- a. Årsregnskap og årsberetning for kommunen
- b. Årsregnskap for kommunale foretak (KF)
- c. Prosjektregnskap

Kontrollutvalget kan også gi uttalelse til kontrollrapporten fra skatteetaten. Kommunedirektøren har ansvar for at man har en tilfredsstillende skatteoppkreverfunksjon i kommunen. Behandling av kontrollrapporten vil være en fin måte for kontrollutvalget å se til at dette er tilfelle. Rapporten er på mange måter er en «gratis» forvaltningsrevisjonsrapport som kontrollutvalget bare trenger å følge opp i forhold til eventuelle svakheter som er avdekket.

Kontrollutvalgets forslag til budsjetttramme for kontroll- og revisjonsarbeidet skal følge formannskapets/kommunerådets eller fylkesutvalgets/fylkesrådets innstilling til kommunestyret eller fylkestinget.

Kommunedirektørens rett til å bli hørt

Kontrollutvalget skal rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret eller fylkestinget. I saker som

skal oversendes til kommunestyret eller fylkestinget, skal kommunedirektøren gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler saken, jf. kommuneloven § 23-5.

Unntak er saker som gjelder valg av revisor og revisjonsordning, valg av sekretariat for kontrollutvalget og budsjettforslag for kontrollarbeidet.

6.3. UTSENDING AV MØTEINNKALLING

Kommunene har nedfelt i reglement hvor mange dager før et møte en møteinnkalling skal sendes ut. Som regel er dette ca. en uke. Det er naturlig at kontrollutvalget følger den samme normen.

I dag er det ganske vanlig at medlemmene i kontrollutvalget har fått utdelt nettbrett til disposisjon for å lese sakene til kontrollutvalget. Derfor er det praktisk at møteinnkallingen sendes som vedlegg til en e-post eller på annen måte gjøres lett tilgjengelig elektronisk. Det er en fordel å ha et saksbehandlingssystem som produserer møteinnkallingen/sakspapirene som en pdf-fil med bokmerker. Bokmerkene gjør det lett å navigere i dokumentet. Mottakerne er kontrollutvalget, kommunen v/ordfører (som har møterett i kontrollutvalget) og revisor (som også har møterett i kontrollutvalget). Kommunedirektøren, vararepresentanter og aktuelle media (lokalaviser) settes på som kopimottakere. Sekretariatet må ha oversikt over om det i tillegg er behov for å sende sakspapirer med ordinær postgang.

Sekretariatet må også sørge for at kontrollutvalgets innkallinger og protokoller publiseres på nett. Mange sekretariat har egne hjemmesider som er lenket opp mot hjemmesidene til kommunene som de betjener. Eventuelt kan kontrollutvalget ha et eget område på kommunens hjemmeside der innkallinger, møteprotokoller mv. blir lagt ut. Hvis filen er for stor til å sendes som vedlegg til e-post, bør det være tilstrekkelig at mottakerne varsles i e-post om at innkallingen er publisert, gjerne med lenke til den aktuelle nettsiden.

6.4. AVVIKLING AV MØTE

Både kontrollutvalgets medlemmer, revisjonens og kommunedirektørkommunedirektørens representanter, møter i kontrollutvalget med fokus på det som ofte er faglig komplisert og vanskelig og noen ganger også følsomme saker med stort engasjement i lokalsamfunnet. Det kan hende at både presse og publikum er til stede. Sekretariatet må sikre at dørene er åpne slik at både presse og publikum får lett tilgang til møtelokalet. Sekretariatet møter opp i god tid og sørger for at alt er på plass, inkl. kaffe og mat som eventuelt er bestilt. Lysark-presentasjoner må gjerne ligge klare på pc som bør være koblet opp til tv-skjerm eller prosjektor før møtestart.

Det er en fordel om foreløpig møteprotokoll også kan vises på skjerm eller vegg underveis i møtet, særlig hvis kontrollutvalget har som praksis å godkjenne protokoll i samme møte.

Sekretariatet er utvalgets rådgiver underveis i møtet. Det kan for eksempel innebære å hjelpe til med å finne gode formuleringer på forslag til vedtak som blir fremmet i møtet. Hvis det i møtet skal informeres om saker som er unntatt offentlighet, er det naturlig at sekretariatet finner hjemmel i loven til å lukke møtet. Det er utvalget som gjør vedtak om at møtet skal lukkes og dette må gå tydelig fram av protokollen, med kort henvisning til bakgrunnen for spørsmålet og hjemmel for vedtaket.

Når møtet er ferdig, rydder sekretariatet møterommet.

6.5. ETTERARBEID

Det er god skikk at sekretariatet skriver protokollen så raskt som mulig. For å unngå at protokollen publiseres med feil, kan det være lurt at leder, evt. de som er valgt til å undertegne protokollen, kvalitetssjekker protokollen før den sendes ut.

Protokollen kan sendes ut og publiseres tilsvarende som for innkallingen. Protokollen godkjennes formelt og eventuelt undertegnes i det påfølgende møte.

Kontrollutvalgets behandling og vedtak skal ekspederes til de personene vedtakene er rettet til. Saksbehandlingssystemene produserer gjerne egne dokumenter til dette formålet. Forvaltningsrevisjonsrapporter sendes til kommunestyret v/ordfører. Vedtak som inneholder spørsmål til kommunedirektøren, sendes til kommunedirektøren osv. Innbyggere eller andre som har henvendt seg til KU med saker, må også få melding om kontrollutvalgets vedtak.

Et tips:

På bakgrunn av vedtakene i møteprotokollen, kan det være praktisk å ajourføre årsplanen, eller annen oversikt over saker som skal behandles i neste møte i kontrollutvalget og ev. senere møte etter det.

En slik oversikt eller plan sikrer at sekretariatet har kontroll på når nye saker skal behandles eller pågående saker skal følges opp. Dette kan for eksempel være bestillinger til revisor, administrasjonen eller sekretariatet. Det sikrer også at det er lett for en annen i sekretariatet å overta et kontrollutvalg ved sykdom eller annet fravær.

7. Henvendelser til kontrollutvalget

De fleste kontrollutvalg får henvendelser fra innbyggere eller andre aktører som mener de har en sak for kontrollutvalget. I utgangspunktet er det slik at kontrollutvalget ikke har plikt til å behandle andre enn de saker som det får deg forelagt fra kommunestyret eller der det fremgår av lov og forskrift. Dette innebærer at kontrollutvalget må vurdere om en henvendelse hører inn under kontrollutvalgets oppgaver og om kontrollutvalget vil prioritere saken.

Når sekretariatet lager saksfremlegg på grunnlag av henvendelser, bør det framgå under «saksopplysninger» hva henvendelsen dreier seg om. Det kan også være behov for at sekretariatet innhenter flere opplysninger før henvendelsen legges fram for kontrollutvalget.

Sekretariatet kan videre gi sin vurdering av om henvendelsen faller inn under utvalgets kompetanseområde eller ikke.

Sekretariatet bør ikke hente inn informasjon for selv å vurdere sannhetsinnholdet i henvendelsen. Eventuell informasjon som sekretariatet innhenter (for eksempel i en oppfølgingssamtale med den som har sendt henvendelsen) bør bare benyttes som grunnlag for å vurdere om, og hvordan henvendelsen bør følges opp. Noen henvendelser, for eksempel tips om misligheter, er det opplagt at kontrollutvalget bør gå videre med. Andre er mer generelle og mangelfulle, og det kan være vanskelig å følge opp. Hvis kilden er ukjent eller ikke ønsker å gi utfyllende opplysninger, bør sekretariatet ta med i vurderingen om kontrollutvalget bør ta henvendelsen til orientering uten videre oppfølging. Sekretariatet kan også diskutere med utvalget om kontrollutvalget bør gi KU-leder mandat til å gjøre slike vurderinger før henvendelsene legges fram. Sekretariatet bør involveres både for å bidra med faglige råd, og for holde oversikt med hva som skal arkiveres.

Et forslag til vedtak fra sekretariatet om å undersøke saken videre bør inneholde en beskrivelse av det som skal undersøkes og hvem som bør foreta undersøkelsen. Fokuset bør være på systemkontroll. Det er

viktig å huske på at kontrollutvalget ikke er et klageorgan, og at det derfor ikke behandler klager på vedtak som har vært til administrativ behandling og det fortsatt finnes andre klagemuligheter som ikke er prøvd. I slike tilfeller er det naturlig å vise til rett klageinstans (klagenemnder, fylkesmannen, sivilombudsmannen etc.). Det er også viktig at kontrollutvalget ikke behandler saker som kan bære preg av politisk omkamp.

Grensen mellom hva som er en ordinær henvendelse og en varsling etter arbeidsmiljølovens bestemmelser, kan være vanskelig å dra. For å unngå at kontrollutvalget risikerer å møte seg selv i døren dersom det på et senere tidspunkt skal gjennomføres en forvaltningsrevisjon som omfatter kommunens varslingsrutiner, bør varslingssaker etter arbeidsmiljøloven håndteres i tråd med kommunens egne varslingsrutiner. Kontrollutvalget bør påse at kommunen har slike rutiner og at KU ikke selv tillegges en rolle i kommunens rutiner for behandling av varsling.

Arbeidsmiljøloven kapittel 2 A inneholder et eget kapittel om varsling. Bestemmelsene gjelder arbeidstakers rett til å si fra om kritikkverdige forhold, vernet mot gjengjeldelse, arbeidsgivers rutiner (intern varsling) og taushetsplikt for offentlig myndighet, f.eks. kontrollutvalgssekretariatet, som mottar varsel fra ansatt (ekstern varsling).

Dersom varselet kommer fra andre enn en arbeidstaker, dvs. det ikke foreligger et ansettelsesforhold, gjelder ikke arbeidsmiljøloven. Sekretariatet bør likevel behandle slik informasjon med varsomhet.

8. Valg av revisor og sekretær

8.1. VALG AV REVISOR

Kommuneloven § 24-1, Valg av revisor lyder bl.a. slik:

“Kommunestyret og fylkestinget avgjør selv om kommunen eller fylkeskommunen skal ansette egne revisorer, delta i et interkommunalt samarbeid om revisjon eller inngå avtale med en annen revisor. Kommunestyret og fylkestinget velger selv revisor.

Vedtak etter første og andre ledd treffes etter innstilling fra kontrollutvalget.”

Når kommunen eller fylkeskommunen har gjort vedtak om at de ønsker å vurdere revisjonsordningen sin, må sekretariatet være i stand til å forberede sak til kontrollutvalget på dette. Et slikt ønske kan være initiert av kommunestyret eller kontrollutvalget kan på eget initiativ ta opp spørsmålet.

I forbindelse med kommune- og regionreformen har det aktualisert seg at man må vurdere fremtidig revisjonsordning for kontrollutvalgene i de berørte kommunene. I dette arbeidet vil det være hensiktsmessig at kontrollutvalget ber sekretariatet sitt om hjelp til å utrede sakene.

Som det går frem av kommuneloven § 24-1, § 78.3, skal dette skje etter innstilling fra kontrollutvalget. En slik sak bør inneholde vurderinger for og mot på disse tre alternative løsningene:

- a. ansette egne revisorer (ansatt i kommunen)
- b. delta i interkommunalt samarbeid om revisjon (kommunalt politisk råd eller kommunalt oppgavefelleskap)
- c. inngå avtale med annen revisor (konkurransesetting)

Når kontrollutvalget har drøftet seg frem til en innstilling på valg av revisjonsordning skal saken legges frem for kommunestyret som gjør endelig valg.

Kommuner som skal slå seg sammen, og som er deltaker i samme interkommunale samarbeid, kan fortsette denne ordningen. Det vil etter FKT sin mening likevel være hensiktsmessig at kontrollutvalgene legger frem sak til kommunestyret/fellesnemda med innstilling om å fortsette ordningen. Etter FKT sin mening skal kontrollutvalget også legge frem sak for kommunestyret når to eller flere selskaper vurderer å slå seg sammen til ett selskap. Dette fordi de eksisterende selskapene slutter å opphøre og et nytt selskap opprettes. I slike tilfeller er det kontrollutvalget som har innstillingsretten.

Dersom kommunen velger å konkurranseutsette revisjonstjenestene er dette også regulert i kommuneloven § 24-1.

Dette er også en sak som sekretariatet må være i stand til å hjelpe kontrollutvalget med. Det går frem av loven at valg av revisor skal skje etter innstilling fra kontrollutvalget.

Dersom sekretariatet ikke innehar nødvendig juridisk spisskompetanse på lov om offentlige anskaffelser mv. bør sekretariatet inngå avtale med kompetent juridisk miljø som kan bistå med å kvalitetssikre alle delene i arbeidet med konkurranseutsettingen. Dette kan f.eks. skje ved at man kjøper denne tjenesten i markedet. Det kan også skje ved at man får «låne» en person med juridisk kompetanse på området i innkjøpsavdelingen i kommunen eller fylkeskommunen. Denne personen må i tilfelle rapportere til kontrollutvalget via sekretariatet og *ikke* til kommunedirektørkommunedirektørkommunedirektøren i denne saken.

Sekretariatet må kunne bidra med dette i en slik prosess:

- a. Lage sak til kommunestyret for å få nødvendig fullmakt til kontrollutvalget for å kjøre prosessen
- b. Utarbeide forslag til konkurransegrunnlag som blir godkjent av kontrollutvalget

- c. Kunngjøring av konkurransen på Doffin mv.
- d. Åpning av tilbud og vurdere om kvalifikasjonskrav er innfridd
- e. Evaluering av tilbud
- f. Utarbeiding av anskaffelsesprotokoll
- g. Legge frem forslag til evaluering av tilbudene for kontrollutvalget
- h. Legge frem forslag til kontrollutvalget på innstilling til valg revisor
- i. Sørge for at kommunestyret gjør endelig vedtak om valg av revisor
- j. Skrive tildelingsbrev
- k. Behandle eventuelle klager

8.2. VALG AV SEKRETÆR

I kommuneloven § 23-7 20 står det bl.a. dette:

«Kommunestyret eller fylkestinget skal sørge for at kontrollutvalget har sekretariatsbistand som til enhver tid tilfredsstiller utvalgets behov.»

I forbindelse med lovendringen som kom i 2004, som regulerer at kontrollutvalget skal ha sekretariat som er uavhengig av både revisjon og administrasjon, ble det etablert forskjellige sekretariatsordninger rundt om i landet. Siden den gang har det i liten grad vært aktuelt å vurdere ordningene på nytt.

I forbindelse med kommune- og regionreformen har det imidlertid igjen aktualisert seg at man må vurdere fremtidig sekretariatsordning for kontrollutvalgene i de berørte kommunene. I dette arbeidet vil det ikke alltid være hensiktsmessig at kontrollutvalget ber sekretariatet sitt om hjelp til å utrede saken fordi det lett kan oppstå habilitetsproblemer. Kontrollutvalget bør enten utrede saken selv eller kjøpe tjenesten eksternt. Etter FKT sin mening kan bruk av settesekretariat i denne sammenhengen være habilitetsmessig uheldig. Dette fordi det aktuelle sekretariatet i neste omgang kan være en aktuell leverandør hvis det blir valgt å konkurranseutsette sekretariatet. Det vil også være uheldig om settesekretariatet får innsyn i konkurrenters tilbud og enhetspriser.

Det er inndelingsloven som gjelder i forbindelse med kommunesammenslåinger og i den står det i § 26 bl.a. dette:

«Nemnda kan få fullmakt til å tilsetje personale i den nye eininga. Dette omfattar også tilsetjing av administrasjonssjef og revisor. Tilsetjing av revisor skjer på bakgrunn av innstilling frå kontrollutvala. Nemnda kan òg få fullmakt til å vidareføre deltaking i interkommunalt samarbeid om revisjon eller vidareføre avtale med annan revisor. Tilsvarande gjeld for sekretariatet for kontrollutvalet. Slikt vedtak skjer etter innstilling frå kontrollutvala.»

Det er følgende ordninger som er aktuelle:

- a. Ansette egen sekretær (ansatt i kommunen)
- b. Delta i interkommunalt samarbeid om sekretariat for kontrollutvalget (kommunalt politisk råd eller kommunalt oppgavefelleskap)
- c. Inngå avtale med ekstern part i markedet (konkurranseutsetting)

FKT mener at to kommuner som ivaretar sekretariatsordningen for hverandre ikke er en god måte å løse oppgaven på. Dette fordi det vil være svært krevende å sikre nødvendig uavhengighet, kompetanse og kapasitet. Videre mener FKT at revisjonsfirmaer heller ikke bør velges som sekretær for kontrollutvalget da de med det vil kunne få innsyn i konkurrenters forretningshemmeligheter og enkeltpriser i forbindelse med konkurranseutsetting av revisjon og evaluering av innkomne tilbud.

Kommuner som skal slå seg sammen, og som er deltaker i samme interkommunale samarbeid, kan fortsette denne ordningen. Det samme vil gjelde dersom de berørte kommunene har sekretærer for kontrollutvalget som er ansatt i kommunen. Det vil i begge disse tilfellene etter FKT sin mening være hensiktsmessig at kontrollutvalgene legger frem sak til kommunestyret/fellesnemnda med innstilling om å fortsette ordningen.

Dersom de berørte kommunene har forskjellige ordninger må kontrollutvalget utrede saken på nytt hvor de tre alternativene som er omtalt over må vurderes opp mot hverandre. Kontrollutvalget må på bakgrunn av saksutredningen innstille overfor kommunestyret/fellesnemnda på valg av ordning.

Dersom kontrollutvalget innstiller på kjøp av sekretariatstjenester i markedet, må kontrollutvalget sette i gang prosess med konkurranseutsetting tilsvarende som for valg av revisor som er omtalt i punkt 8.1. I dette arbeidet kan ikke kontrollutvalget be nåværende sekretariat om hjelp til å utrede saken, eller vurdere de innkomne tilbudene, da sekretariatet kan være en av flere potensielle tilbydere. Kontrollutvalget må da enten gjøre dette arbeidet selv eller kjøpe denne tjenesten eksternt.

9. Kontrollutvalget sin rolle i fm. kommunesammenslåing

Kommunesammenslåinger medfører at kontrollutvalget får en del oppgaver som de får ansvar for å gjennomføre før sammenslåingen. Dette dreier seg bl.a. om disse oppgavene:

- a. Valg av revisor for fellesnemnda
- b. Valg av revisjonsordning for ny kommune, se punkt 8.1
- c. Eventuelt valg av revisor for ny kommune, se punkt 8.1
- d. Valg av sekretariatsordning for kontrollutvalget i ny kommune, se punkt 8.2
- e. Eventuelt valg av sekretær for kontrollutvalget i ny kommune, se punkt 8.2
- f. Følge opp internkontroll i nåværende kommune
- g. Holde seg oppdatert om status i planleggingen av den nye kommunen
- h. Spesielt fokus på at internkontrollen blir ivaretatt
- i. Samordning av rullering av plan for forvaltningsrevisjon i kommunene som skal slås sammen
- j. Samordning av rullering av plan for eierskapskontroll i kommunene som skal slås sammen

Dette er oppgaver som kontrollutvalget må kunne forvente at sekretariatet bistår med.

Fellesnemnda er regulert i inndelingsloven § 26. I § 26 femte ledd fjerde punktum heter det at «[n]emnda kan òg få fullmakt til å vidareføre deltaking i interkommunalt samarbeid om revisjon eller vidareføre avtale med annan revisor».

10. Folkevalgtopplæring for kontrollutvalget

Nyvalgte kontrollutvalgsmedlemmer trenger opplæring. Også de som er gjenvalgt kan ha godt av en repetisjon av lover og regler, oppgaver og roller. Det kan ha skjedd endringer i løpet av fire år som er viktig at alle får med seg.

Opplæringen bør starte allerede ved at nye medlemmer får en hyggelig velkomstmil som inneholder lenke til Kontrollutvalgsboken. Dette betyr at sekretariatet aktivt bør innhente opplysninger om nye medlemmer umiddelbart etter valget. Det er ikke alltid kommunene er like raske med å sende ut informasjon og ofte er ikke informasjonen tilstrekkelig. Allerede i velkomstmil bør det opplyses om folkevalgtopplæring for kontrollutvalg. Det er naturlig at sekretariatet står for planleggingen og leder selve gjennomføringen. Flere sekretariat kan med fordel samarbeide hvis det er naturlig. Det bør settes av minst en hel dag. Noen sekretariater gjennomfører folkevalgtopplæring over 2 dager med overnatting. Da vil man i tillegg oppnå positive effekter av det sosiale samværet om kvelden.

Et eksempel på program:

- a. Kommunen og egenkontrollen, gjennomgang av lov og forskrift
- b. Kontrollutvalgets rolle sett fra både kontrollutvalgets, ordførers og kommunedirektørens perspektiv
- c. Kort innføring i regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Selv om man kommer gjennom de viktigste temaene i løpet av en opplæringsdag, så vil det alltid være behov for å gå i dybden på noen tema. Her kan både kompetansen og interessene være ulik fra utvalg til utvalg, og det kan derfor være lurt å planlegge egne bolker med opplæring i utvalgene, det første og eller andre møtet.

Midt i valgperioden kan det med fordel arrangeres oppfølgingssamling som er lagt til rette for viderekomne kontrollutvalgsmedlemmer.

Aktuelle tema kan være:

- a. Rolleavklaring og rolleforståing, erfaringer så langt
- b. Misligheter og korrupsjon i kommunesektoren
- c. Habilitet
- d. Hvordan få til gode bestillinger på forvaltningsrevisjon
- e. Siste nytt fra kontroll og tilsyn

For kontrollutvalgene er det to årlige fagkonferanser som er særlig aktuelle; Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) sin kontrollutvalgskonferanse i februar og Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT) sin fagkonferanse i juni. Sekretariatet bør oppfordre medlemmene i kontrollutvalget til å delta på disse konferansene. Her kan de bli faglig oppdaterte, knytte kontakter og utveksle erfaringer med kontrollutvalgsmedlemmer fra andre kontrollutvalg i landet.

11. Årsmelding

Det er vanlig at kontrollutvalget får årsmeldingen til behandling i starten av et nytt år. Årsmeldingen bør ha en utforming som innbyr til lesning hos kommunestyret, og et innhold som er relevant for året som er gått.

En årsmelding kan for eksempel inneholde disse punktene:

1. Formål og oppgaver for kontrollutvalget
2. Sammensetning av kontrollutvalget
3. Sekretariatsordningen
4. Revisjonstjenesten
5. Om virksomheten i året som er gått, møter, antall saker etc
6. Opplæring, hvem som har vært på kurs, konferanser
7. Bedrifts/virksomhetsbesøk
8. Gjennomført regnskapsrevisjon
9. Gjennomført forvaltningsrevisjon
10. Gjennomført eierskapskontroll
11. Andre saker, henvendelser, tips ol
12. Oppfølging av tidligere gjennomførte revisjoner

Når årsmeldingen skal behandles i kontrollutvalget bør saken fra sekretariatet inneholde en innstilling til kommunestyret. Årsmeldingen skal behandles i kommunestyret fordi den må betraktes som en årlig pliktmessig rapportering om arbeidet, fra kontrollutvalget til kommunestyret.

12. Målform

Alle kommuner og fylkeskommuner er underlagt Lov om målbruk i offentlig teneste (mållova) der det går frem dette av § 1:

«Bokmål og nynorsk er likeverdige målformer og skal vere jamstelte skriftspråk i alle organ for stat, fylkeskommune og kommune. Når privat rettssubjekt gjer vedtak eller gjev føresegn på vegner av stat, fylkeskommune eller kommune, skal det i denne samanhengen reknast for slikt organ.»

Det betyr at sekretariatet må kunne kommunisere skriftlig både på bokmål og nynorsk. Målformen i den aktuelle kommunen vil være avgjørende for hvilken målform som skal benyttes.

13. Aktuelle lenker

Kommuneloven 2018:

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-22-83?q=kommuneloven>

Kommuneloven 1992:

<https://lovdata.no/dokument/NLO/lov/1992-09-25-107>

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon:

<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2019-06-17-904>

"Kontrollutvalgsboken",

Kommunal- og moderniseringsdepartementet 2015:

<http://www.fkt.no/fagtema/kontrollutvalgssekretariat/kontrollutvalgboka-2-utgave>

«Evaluerings av kontrollutvalg og kontrollutvalgssekretariat», Delotitte, 2014:

<http://www.fkt.no/fagtema/kontrollutvalg/evaluering-av-kontrollutvalg-og-kontrollsekretariat>

www.fkt.no

